

Věstník

Asociace muzeí a galerií České republiky

Rok s Albrechtem z Valdštejna

ALBERT HERZOG VON FRIEDLAND
K. VERMEST. F. B.

Úvodník

Vážení čtenáři, držte v rukou poslední číslo Věstníku AMG roku 2007. Pokud nenastaly nějaké komplikace v tiskárně, nacházíme se v období vánočních a novoročních svátků. Snad se nám podařilo nastolit v duši své i svých blízkých tu pravou sváteční atmosféru. O tu přece v tomto období jde především. Já však tento úvodník píši v polovině října a nastolit v duši alespoň trochu vánoční atmosféru je opravdu těžké. Nepomohla ani návštěva několika supermarketů a pohled do regálů, ve kterých jsou už od konce září vyskládány vánoční kolekce, adventní kalendáře a ostatní zboží, bez kterého se ty právě Vánoce přece neobejdou. Místo abych si vychutnávala krásu babího léta, které právě vládne přírodě nebo aby mi naopak při pohledu na vánoční zboží jemně zavonělo jehličí, skořice vanilka a prskavky a v uších se tichounce ozvaly rolničky (to by se to pak psal úvodník pro číslo 6!), děsí mne vlastní myšlenky: „Žádné užívání babího léta děvenko! Vánoce jsou za humny! Je třeba umýt okna, než začne mrznout! Postupně nakoupit kolekce na stromeček! Hlavně nepamenej jako loni na háčky a prskavky! Proboha loni došly žárovky v řetězu a jsou atypické. Snad je do Vánoc seženu. Musím opatrně připravit manžela na společnou návštěvu obchodu, přece nebudu všechny ty mouky, cukry a tuky na cukroví tahat sama. A kdy to vlastně upeču a všechno uklidím? V práci je toho před koncem roku taky ještě víc než jindy!“ Uvědomuji si, že obdobně „(vá)noční múry“ přepadají většinu populace. A protože Vánoce jsou dobrý kšeft, objevují se rok od roku dříve. Koncem září vystrčí první růžky v podobě výše zmiňovaného vánočního zboží v supermarketech, brzy se přidají časopisy s recepty na vánoční cukroví, sváteční menu a tipy na dárky. Tlak zesílí vánočně laděné televizní reklamy na zboží všeho druhu. A už se všichni vezeme na vlně shonu a stresu. Nezachrání nás ani koledy znějící ve všech obchodech a řvoucí z ampliónů na náměstích a v ulicích. Snad by pomohl svařáček, který provozuje vánoční trh. Toto řešení má však také svá rizika. Štveme se za vším tím zbožím, úklidem, cukrovím a dárky a na atmosféru, klid a mír bychom málem zapomněli. Ale ono nám to přece jen nedá.

MINISTERSTVO KULTURY ČR

(dále „ministerstvo“)

**odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií
vypisuje konkurz na rok 2008**

Na projekty zaměřené na činnost občanských sdružení a organizací s mezinárodním prvkem podporující kulturní aktivity v oblasti movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií.

Granty jsou udělovány v těchto okruzích:

1. prezentace, popularizace a ochrana movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií.
2. Zajišťování informačního servisu a komunikace v oboru muzejnictví, organizace a účast na seminářích, školeních, kolokviích apod., zaměřených na ochranu movitého kulturního dědictví a s tím související vědní obory, sbírkotvornou činnost, výzkum a vývoj, s celostátním nebo mezinárodním významem.

Konkurz je určen pro občanská sdružení jako právnické osoby vzniklé registrací ve smyslu § 6 zákona č. 83/90 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

Termín k předložení žádosti do konkurzního řízení je **15. ledna 2008**.

Zájemci si mohou formuláře žádosti o dotaci včetně podmínek pro přijetí projektu do konkurzního řízení písemně vyžádat na Ministerstvu kultury ČR, odbor ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií, Maltézské náměstí 471/1, 118 11 Praha 1 – Malá Strana. Nebo telefonicky na čísle +420 257 085 450 - Ing. Karel Ladýř, e-mail: karel.ladyr@mkcr.cz.

Lze je získat i prostřednictvím internetu ze stránek MK ČR (<http://www.mkcr.cz>).

Obsah

Z činnosti sekcí, kolegií a komisí	str. 3
Zprávy, aktuality, informace	str. 7
Zprávy ze zahraničí	str. 10
Rozhovor	str. 14
Diskuse	str. 15
Nové stálé expozice	str. 16
Pozvánky na výstavy	str. 16
Muzejní statistika	str. 18
Noví členové	str. 19
Připravuje se... (semináře, konference)	str. 20
Zprávy o činnosti metodických center	str. 21

KALENDÁRIUM kulturních událostí najdete uprostřed Věstníku

Vánoce jsou víc než vyciděný dům, plný stůl a hromada dárků. Koledy nemusí jen řvát z ampliónů, mnohem lépe zní v podání umělců na koncertech nebo z hrdel dítek pěveckého sboru pod vánočním stromem. Divadelní představení nám připomene příběh Marie, Josefa a Ježíška. Výstava betlémů, vánočních pohledů a starých PF, hraček, vánočních ozdob našich babiček navodí tu pravou atmosféru Vánoc – trochu nostalgickou, trochu sentimentální, krásně „sladkobolnou“. Takto zjihlé a změkklé duše se pak lépe sblíží jedna s druhou a společně sdílejí sváteční chvíle. Toto sblížení, zjemnění, je nakonec to, co většina z nás od Vánoc očekává. Koncerty, představení a výstavy, o kterých byla řeč, nám pomáhají tato očekávání naplnit. A řada těchto aktivit se odehrává v muzeích (jen si přečtete adventní programové přehledy). A tak vedle mnoha dalších důležitých a nezastupitelných úloh, muzea pomáhají zachránit a udržet atmosféru Vánoc. Ať se nám to daří!

Jana Hutníková

Věstník Asociace muzeí a galerií České republiky 6/2007

Toto číslo vychází 14. prosince 2007. Náklad 1000 ks.
Periodicita šestkrát ročně. Periodikum je registrováno MK ČR
reg. č. 8331, ISSN 1213-2152

Vydává AMG s finanční podporou Ministerstva kultury ČR.

Adresa redakce:

Asociace muzeí a galerií České republiky,
Jindřichská 901/5, 110 00 Praha 1.
Tel.: 224 210 037-9. Fax: 224 210 047.
E-mail: vestnik@cz-museums.cz, <http://www.cz-museums.cz>.
Uzávěrka příštího čísla 29. 1. 2008.

Redakční rada:

Milena Burdychová, Eva Dittertová, Hana Dvořáková,
Dagmar Fialová, Hana Garncarzová, David Hroch,
Jana Hutníková, Petr Velemínský, Jiří Žalman.

Redakce: Jana Řezáčová.

Návrh obálky a grafická úprava: Anna Komárková.

Fotografie na obálce: Krajské muzeum Karlovarského kraje,
Muzeum Cheb

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

často v předvánočním čase ještě doháníme něco, co jsme nestihli dříve. Tento čas pro nás muzejníky není jednoduchý. V mnoha muzeích se ještě otevírají výstavy, musí se stihnout vše do konce roku vyúčtovat atd. A v tomto vánočním čase k tomu všemu tradiční adventní a vánoční výstavy, koncerty, trhy, zpívání u stromečku. Ale s koncem roku se také zamýšlíme, jaký byl tento rok? Rok 2007 nám snad přinesl personální jistoty na našem resortním ministerstvu. Do čela ministerstva kultury byl jmenován Václav Jehlička, který v červnu jmenoval i nového ředitele odboru movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií Mgr. Tomáše Wiesnera. Věřím, že i na sekretariátě AMG se stabilizovala personální situace. Z těch větších mediálních akcí chci připomenout Národní soutěž muzeí a galerií Gloria musaealis, která se každým rokem vylepšuje po všech stránkách. A co úspěšný Festival muzejních nocí? Přeplněné muzejní budovy v nočních hodinách! Bude tomu tak i v roce 2008? Přála bych si to. Kladné ohlasy na brněnské listopadové kolokvium na aktuální téma, to jsou jen namátkově vzpomenuté akce, za kterými je vidět kus dobré práce pro propagaci muzeí a galerií. Stálý a neutuchající zájem o Školu muzejní propedeutiky. Rok 2008 nám přinese nové téma, téma osudových osmiček v národních dějinách. Ať už si vybereme pro naše akce významné osmičkové datum (1918, 1948, 1968), podle místa či města, v kterém muzeum sídlí, nebo podle událostí, které v daném místě proběhly či podle množství sbírek atd. Věřím, že všichni přistoupíme k tematickým akcím zodpovědně i velkoryse zároveň, a opět uděláme krok vpřed pro popularizaci a propagaci muzejnictví a našich muzeí. Rok 2008 bude i rokem muzejní statistiky, kdy chceme zjistit stav a vývoj českého muzejnictví, a provést tak srovnání se stavem před deseti roky.

Chci vám všem moc a moc poděkovat za spolupráci, za nápady, náměty, kritiku. Přeji si, aby ten příští rok byl dalším dobrým rokem, aby byl rokem, který přinese muzeím úspěšné výstavy a expozice, nové nákupy sbírek, nové depozitáře a především radost a uspokojení z naší práce. A k tomu vám všem přeji pevně zdraví a vše dobré v osobním i profesním životě.

Eva Dittertová

Z činnosti sekcí, kolegií a komisí

Společný seminář oborové komise zoologů Asociace muzeí a galerií

Dne 10.9.2007 se v prostorách Ornitologické stanice v Přerově na Moravě sešlo ke společnému jednání 37 zoologů, z toho 23 bylo z muzeí, 14 z orgánů a organizací státní ochrany přírody a 2 hosté. Účastníky semináře uvítal vedoucí Ornitologické stanice Muzea Komenského (ORNIS) Mgr. Zdeněk Vermouzek a Ing. Zdeněk Vitáček, zastupující předsedu oborové komise zoologů AMG.

Od posledního jednání zoologické komise v Novém Jičíně v září roku 2006 obdržel výbor komise prostřednictvím AMG 2 nové přihlášky. Přítomnými členy zoologické komise tak byli oficiálně přijati za řádné členy: Ing. Pavel Vonička, zoolog bezobratlých ze Severočeského muzea v Liberci a Mgr. Petr Adamík z Vlastivědného muzea v Olomouci. K 10.10.2007 má tedy zoologická komise oficiálně 42 řádně zaregistrovaných členů.

V průběhu dopoledne a během prezentace do 13.00 hod. si měli jednotliví účastníci semináře možnost prohlédnout expozice Muzea Komenského a Ornitologické stanice včetně hmatové výstavy Šáhni si na ptáka.

Odpolední blok byl zahájen základními informacemi z AMG – Ing. Zdeněk Vitáček a RNDr. Karel Pecl.

Pak již byly na programu přihlášené referáty s použitím projekční techniky:

Mgr. Zdeněk Vermouzek (Muzeum Komenského, Přerov): Informace z 5th International Meeting of European Bird Curators, Wien, 29.-31.8.2007.

Mgr. Michal Janiš (Ministerstvo kultury): Vizualizace zoologických sbírek v CES.

Pavel Bezděčka (Muzeum Vysočiny, Jihlava): Výzkum a ochrana mravenců skupiny *Formica exsecta* v ČR.

RNDr. Klára Bezděčková (Muzeum Vysočiny, Jihlava): Výzkum a ochrana mravenců *Formica picea* v ČR.

Ing. Pavel Vonička (Severočeské muzeum, Liberec): Základní entomologický průzkum Jizerských hor a Frýdlantska – předběžné výsledky.

RNDr. Klára Bezděčková, Pavel Bezděčka (Muzeum Vysočiny, Jihlava): Revize sbírek, výzkum a databáze mravenců v ČR.

Pavel Bezděčka (Muzeum Vysočiny, Jihlava): Tovačovské štěrkovny – typická ukázka náhradních biotopů.

RNDr. Josef Chytil (Správa CHKO Pálava): Aktuální problematika managementu rybníka Nesyt.

RNDr. Karel Pavelka (Muzeum regionu Valašsko, Vsetín): Poznatky o hnízdním výskytu potápivých kachen - hohola severního (*Bucephala clangula*), zrzohlávky rudozobé (*Netta rufina*) a morčáka velkého (*Mergus merganser*) v CHKO Poodří – včetně metodických poznámek.

RNDr. Karel Pavelka (Muzeum regionu Valašsko, Vsetín): Vývoj hnízdní populace husy velké (*Anser anser*) v CHKO Poodří a ve středním Pobečví v letech 2000–2007.

Pavel Řepa (CHKO Slavkovský les): Výskyt obou druhů králíčků (*Regulus* sp.) v CHKO Slavkovský les podle výsledků kvantitativního mapování ornitofauny.

Po večeři poklačoval druhý blok přednášek:

RNDr. Klára Bezděčková, Pavel Bezděčka (Muzeum Vysočiny, Jihlava): Návštěva panamského myrmekologa v Muzeu Vysočiny Jihlava.

RNDr. Karel Pecl: Venezuelou křížem krážem – výprava zoologů společnosti Zoogeos Bohemia. Caracas, NP El Ávila, NP El Guácharo, Roraima.

Druhý den 11.9. byl věnován celodenní terénní exkurzi po území Hostýnských vrchů. Odborný výklad v průběhu exkurze podával hostitel z ornitologické stanice Mgr. Zdeněk Vermouzek. Účastníci semináře absolvovali několik krátkých pěších tras a zastávek zaměřených především na říční a lesní biotopy. Nejprve si cestou k vrškům prohlédli lokalitu unikátních říčních náplav na řece Bečvě u Prosenic. V Hostýnských vrších vystoupili na vrch Kozinec a Čerňavu. Protože další plánovaná hřebenovka byla z důvodu deště zrušena, byl účastníkům podán doplňující výklad k přírodě Hostýnských vrchů alespoň ústně cestou v autobuse.

Po večeři proběhly v prostorách muzea další naplánovaná přednáška a vlastní diskuse:

RNDr. Dušan Trávníček (Muzeum jihovýchodní Moravy, Zlín): Venezuelou křížem krážem – výprava zoologů společnosti Zoogeos Bohemia. Los Llanos, NP Sierra Nevada, NP Morrocoy, NP Henri Pittier.

Závěrečný den 12.9. byl věnován exkurzi k Tovačovské štěrkovny – typická ukázka náhradních biotopů. Po obědě byl seminář ukončen.

Ivo Rus

Seminář muzejních knihovníků, letos v Chebu

V pořadí již 31. pravidelný seminář muzejních knihovníků, se uskutečnil v chebském muzeu, či přesněji v Krajském muzeu Karlovarského kraje, příspěvková organizace, Muzeum Cheb. Ve dnech 16.–18. října 2007 bylo hosty tohoto muzea 135 knihovníků. Jednání se uskutečnilo v jedinečných prostorách Valdštejnské obrazárny muzea. Během semináře se o jeho účastníky vzorně starali všichni pracovníci muzea v čele s organizátorkou semináře, muzejní knihovnicí paní Irenou Michalákovou.

Seminář zahájila přivítáním účastníků ředitelka muzea, PhDr. Eva Dittertová a náměstek pro kulturu Karlovarského kraje, Ing. Jiří Behenský.

Hlavní program semináře byl tentokrát zaměřen na historické fondy. Zazněla řada velmi zajímavých referátů, doprovázená bohatými obrázkovými prezentacemi.

O typech poškození knihovních sbírek, o podmínkách jejich správného ukládání i o péči o ně pojednával referát Ing. Hany Paulusové. O restaurování poškozených vazeb zazněly referáty restaurátorů Radomíra Slavíka a Jiřiny Vasišové. Způsob restaurování papíru přiblížila Markéta Kropáčková. Se službami, které nabízí Národní knihovna v ochraně sbírek, seznámila Irena Fibichová. O praktické zkušenosti knihovnice, která zajišťovala základní ošetření sbírky starých tisků, se podělila s účastníky semináře Mgr. Alžběta Kulíšková.

O zvláštních škůdcích, páhajících veliké škody ve sbírkách muzejních i jiných knihoven i o prevenci jejich činnosti, mluvil ve svém poutavém příspěvku nazvaném Zločinci mezi regály, dr. Petr Mašek.

O možnostech uchování poškozených fondů a současně i možnosti je zpřístupnit badatelům prostřednictvím digitálních kopií jednaly referáty dr. Ivana Ljubky (Digitalizace knižního a časopiseckého fondu v muzejních knihovnách) a Petra Koláře (Digitalizace sbírky matričních knih v Státním oblastním archivu Plzeň) Ing. S. Psohlavec seznámil muzejní knihovníky s činností firmy AiP Beroun, která se již dlouhá léta věnuje digitalizaci rukopisů a provozování databáze Manuscriptorium.

S unikátní sbírkou starých tisků B. Malotína, kterou věnoval muzeu v České Lípě nás seznámila jeho knihovnice Jana Fridrichová, která na seminář přivedla hosta – dr. Malotínov. O historii Muzea knihy ve Žďáru nad Sázavou, které oslavilo 50. let trvání, promluvila dr. Helga Turková.

Na semináři zazněly i další referáty, které se dotýkaly současné problematiky muzejních knihoven. O uplatňování nového zákona o archivnictví a jeho aplikaci v muzejní praxi

promluvil dr. V. Kolda. O spolupráci mezi knihovnami v rámci SDRUK (Sdružení knihoven) mluvila ředitelka Vědecké knihovny v Olomouci, Ing. H. Študentová. S problematikou slučování muzeí a s důsledky, které to má pro sloučená muzea, seznámila účastníky semináře ředitelka muzea dr. Eva Dittertová. O úspěšných akcích nazvaných Knihobraní, které pořádá každoročně chebské muzeum, mluvila jeho organizátorka a knihovnice, I. Michaláková.

Poslední dopoledne semináře bylo již tradičně věnováno workshopu, který vedla také již tradičně a úspěšně Mgr. Helena Stejskalová z knihovny Jihočeského muzea v Českých Budějovicích. Tentokrát byly jeho tématem služby badatelům. Rozproudila se při něm živá debata týkající se především cen za služby muzejních knihoven.

Pořadatelé semináře doplnili společenským večerem s pohoštěním, možností návštěvy divadla, prohlídkou muzea s odborným výkladem a exkurzemi do Františkových lázní a chebského hradu.

Valná hromada komise knihovníků AMG se konala před zahájením programu druhého dne semináře. Předsedkyně komise dr. Jarmila Okrouhlíková přednesla zprávu o činnosti komise za uplynulý rok. Hmatatelným výsledkem několikaletého úsilí komise bylo vydání Adresáře muzejních a galerijních knihoven v nákladu 500 výtisků. Adresář sestavila jednatelka komise dr. Květa Hartmanová. O své práci na adresáři přednesla v úvodu semináře samostatný referát. Adresář vydala Národní knihovna a na jeho vydání přispěl částkou 5000 Kč i Svaz knihovníků a informačních pracovníků. Adresář si mohli vyzvednout zástupci jednotlivých knihoven u pořadatelů během semináře.

Během valné hromady proběhly volby do výboru komise. Výbor komise má nyní 20 členů. Stávající předsedkyně, místopředseda a jednatelka komise byli opětovně zvoleni, stejně tak i většina dalších členů výboru, pouze u šesti členů výboru došlo k obměně.

Přednesené příspěvky a prezentace, zpráva o činnosti komise, Adresář knihoven muzeí a galerií ČR v elektronické podobě a fotografie ze semináře jsou zveřejněny jako obvykle na webové stránce knihovny Umělecko-průmyslového musea v Praze:

<http://www.knihovna.upm.cz> v rubrice Muzejním knihovnám. Na této stránce jsou zveřejněny i další materiály o činnosti komise z minulých let, protože muzejní knihovníci jsou zvyklí je tam hledat. Postupně budou převáděny na nové webové stránky AMG, do příslušného oddílu.

Jarmila Okrouhlíková

Komise numismatiků AMG v Národním muzeu v Praze

Dne 16. října 2007 se v přednáškovém sále Národního muzea v Praze sešla Komise numismatiků AMG. Zasedání se účastnili: Mgr. Václava Bubnová, Mgr. Luboš Polanský, PhDr. Eduard Šimek, Bc. Kateřina Vobořilová, Ing. Jiří Hána, PhDr. Miroslav Hus, prom. historik Libuše Bílková, MUDr. Zdeněk Petráň, PhDr. Zdeněk Jaroš, Mgr. Václav Horák, Mgr. Jiří Militký.

Na programu jednání bylo především projednání Jednacího řádu a plánu činnosti, dále příprava odborného numismatického semináře a diskuse k tématům „Detektor“ a „Evidence nálezů“.

Úvodním slovem zahájil jednání předseda Komise numismatiků dr. Šimek, který přednesl zprávu ze zasedání Senátu AMG konaného dne 2. října 2007.

Projednání Jednacího řádu Numismatické komise AMG a volba výboru Numismatické komise AMG proběhla úspěšně. Jednací řád NK AMG byl jednomyslně schválen. Do tříčlenného výboru byli navrženi a zvoleni dr. Šimek jako předseda, Mgr. Polanský jako tajemník a dr. Novák jako člen.

Komise projednala návrh plánu činnosti NK AMG pro rok 2008. Vyslovila jednomyslný souhlas s konáním odborného numismatického semináře na téma "Nálezy mincí – jejich archeologický kontext a historický význam" ve spolupráci s Akademií věd ČR. Seminář by se měl konat v říjnu roku 2008. Jako zástupce NK AMG pro jeho přípravu a organizaci byl zvolen Mgr. Polanský.

Diskuse k tématům „Detektor“ a „Evidence nálezů“ se soustředila na problematiku nového památkového zákona. Závěr diskuse vyústil v jednomyslně přijaté usnesení, aby NK AMG aktivně vstoupila do připomínkovacího procesu. Jako zástupce NK v pracovní skupině AMG pro památkový zákon byl delegován Mgr. Militký. Zároveň NK jednomyslně odsouhlasila požadavek na prosazení zvýšení odměny nálezcům mincí na 50% odhadní ceny nálezů a časově omezené povinnosti evidence nálezů.

V bodě různé se Komise numismatiků AMG dohodla na svých plenárních zasedáních pro příští rok. Ta by se měla konat v termínech 24.–26.4.2008 v Kroměříži a v říjnu 2008 v Třešti.

Ke konci jednání byla odsouhlasena spoluúčast NK AMG na uspořádání mezinárodní konference u příležitosti 850. výročí korunovace krále Vladislava I., která se bude konat v prosinci 2008 na Strahově. Jako zástupce NK AMG

byl do přípravného výboru konference delegován Mgr. Polanský.

Závěrečným slovem zakončil zasedání předseda Numismatické komise dr. Šimek.

Luboš Polanský

Seminář Etnografické komise AMG

Seminář Etnografické komise AMG se konal dne 30. října 2007 v Muzeu Vysočiny Třebíč. Semináře se zúčastnilo 35 členů komise a 2 hosté. Před zahájením jednání pozdravili přítomné etnografy ředitel Muzea Vysočiny Třebíč Ing. Jaroslav Martínek a etnograf Mgr. Jan Kuča. Seminář vedl předseda Etnografické komise AMG Mgr. Jaroslav Dvořák. Hlavním bodem programu byla volba nového Výboru Etnografické komise na roky 2008–2011.

Úvodní příspěvek s názvem „Realizace programu Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v Národním ústavu lidové kultury ve Strážnici a možnosti spolupráce s Etnografickou komisí AMG“ přednesl Mgr. Jan Blahůšek z NÚLK Strážnice. Na něho navázal se svým vystoupením, týkajícím se udílení titulu „Nositel tradice lidových řemesel“, Mgr. Martin Šimša z téže instituce. Poté se rozběhla kratší diskuse, jejíž náplň by se dala shrnout do dvou bodů, a to: projekty NÚLK v roce 2008 a dotazníkové akce NÚLK.

Dalším tématem semináře byla prezentace „Databáze informací pro VŠ“. Databáze je hlavním výstupem projektu Etnografické komise „Spolupráce Etnografické komise AMG s vysokými školami a univerzitami“. Mgr. Pavla Žvachtová ze Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně (koordinátorka projektu) informovala členy komise o současném stavu projektu. Databáze byla již úspěšně spuštěna a je k dispozici na webových stránkách AMG v sekci „Děni v oboru“. Mgr. Žvachtová současně vyzvala členy komise k zadávání projektů pro VŠ studenty. Je třeba pouze vyplnit formulář (umístěný tamtéž) a zaslat jej správci databáze. Databáze nebo odkazy na ni budou od roku 2008 umístěny na webových stránkách muzeologických a etnologických ústavů VŠ, přičemž se uvažuje i o dalších katedrách.

Dalším bodem programu bylo „Pojmosloví etnografických sbírek“. Slova se ujal Mgr. Dvořák, aby seznámil členy komise se současným stavem tohoto dlouhodobého projektu Etnografické komise. Pro rok 2007 jsou zpracovávána a již dokončována „Pojmosloví ševcovského inventáře“, které vytváří Mgr. Miroslava Štýbrová ve spolupráci s PhDr. Ludmilou Tarcalovou, a „Pojmosloví v řemenářství“, na kterém pracuje Mgr. Václav Michalička. Mgr. Michalička poté „Pojmosloví v řemenářství“ účastníkům semináře prezentoval.

Následně Mgr. Dvořák nabídl členům tištěné verze „Pojmosloví zemědělského inventáře – chov drobného a velkého hospodářského zvířectva, včelařství“, jehož auto-

rem je Mgr. Daniel Bechný ze Západočeského muzea v Plzni a „Pojmosloví v kovářství“, jehož autorem je PhDr. Ivo Frolec ze Slovákého muzea v Uherském Hradišti. Elektronické verze bude zprostředkovávat, stejně jako v minulých letech, Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm.

V dalším bodě programu seznámil Mgr. Dvořák aktéry semináře s projekty Etnografické komise AMG pro rok 2008. Jsou to: 1. Pojmosloví etnografických sbírek VII. část (Pojmosloví dřevozpracujících řemesel – dokončení, Pojmosloví náradí na kleštění zvěře); 2. Pracovní semináře členů Etnografické komise (jarní seminář se bude konat v Českém Těšíně, podzimní pravděpodobně v Jindřichově Hradci); 3. spolupráce na semináři Textil v muzeu; 4. kooperace na konferenci „František Pospíšil – zapomenutá osobnost české etnografie“.

Hlavním bodem pracovního setkání byla volba nového Výboru Etnografické komise na léta 2008–2011. Volební komise pracovala ve složení: PhDr. Ilona Vojancová, Mgr. Jan Kuča a Mgr. Tomáš Gronský. Do Výboru bylo navrženo 8 kandidátů. Plenární zasedání si do Výboru zvolilo: Mgr. Janu Tichou z Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm, PhDr. Alenu Kalinovou z Etnografického ústavu Moravského zemského muzea, PhDr. Janu Beránkovou z Havlíčkova Brodu, Mgr. Daniela Bechného ze Západočeského muzea v Plzni a Mgr. Jaroslava Dvořáka z Muzea Beskyd Frýdek-Místek. Nový Výbor Etnografické komise AMG se seje ještě do konce roku 2007 (Praha nebo Brno) a zvolí si předsedu, I. místopředsedu a jednatele komise.

Po ukončení jednání připravili zaměstnanci Muzea Vysočiny Třebíč pro účastníky semináře odbornou exkurzi. Odborným komentářem doprovodil exkurzi Mgr. Jan Kuča. První zastávku byly Jaroměřice nad Rokytnou, kde proběhl společný oběd členů komise. Další zastávku byla obec Boňov. Zde se slova ujala PhDr. Věra Kovářů, která se etnografickému výzkumu v této oblasti věnuje již mnoho let. Představila přítomným etnografům unikátní lidovou architekturu, která se zde dochovala.

Seminář se vydal, na čemž mají velkou zásluhu zaměstnanci Muzea Vysočiny Třebíč. Za přípravu a organizaci semináře patří poděkování především Mgr. Janu Kučovi a p. Silvě Smutné. Dík náleží také dalším pracovníkům muzea za přichystané občerstvení a vedení muzea za zapůjčení krásného konferenčního sálu.

Jaroslav Dvořák

Konference konzervátorů a restaurátorů, Znojmo 2007

Tak jako každý rok i letos se koncem léta uskutečnila Konference konzervátorů a restaurátorů. Organizačně se na ní podílí Komise konzervátorů-restaurátorů a preparátorů v rámci Asociace muzeí a galerií České republiky, Metodické centrum konzervace při Technickém muzeu v Brně a institucionální člen AMG v dané lokalitě. Tento rok se po patnácti letech vrátilo celostátní setkání konzervátorů-restaurátorů do Znojma. Proto se na organizaci spolupodíleli zaměstnanci Jihomoravského muzea ve Znojmě, příspěvkové organizace. Celou akci finančně podpořila Asociace muzeí a galerií ČR, Český výbor ICOM a Jihomoravský kraj. Konference probíhala první zářijový týden od 4. do 6. září 2007 v prostorách Louckého kláštera ve Znojmě.

Konference byla vůbec největší ve své historii, přednášky shlédlo více než 250 účastníků, mezi nimiž byli

i kolegové ze Slovenska, Polska, Rakouska a Francie. Tato akce není určena jen pro konzervátory-restaurátory z českých, moravských a slezských muzeí, ale pravidelně se jí účastní i zájemci z knihoven a archívů, pracovníci ústavů památkové péče, vysokoškolští studenti a pedagogové, soukromí restaurátoři a další.

Tentokrát byl pro odborné exkurze a prohlídky památek Znojma i okolí vyčleněn celý druhý den konference, takže přednášky zazněly ve Velkém štukovém sále Louckého kláštera pouze v úterý a ve čtvrtek. Nicméně program byl i tak pestrý a referáty přednášejících byly členěny do několika okruhů tak, aby si každý z posluchačů mohl najít příspěvek, který ho zajímá.

Konferenci zahájili představitelé pořadajících institucí, za Jihomoravské muzeum ve Znojmě, příspěvkovou organi-

zaci promluvila ředitelka Ing. Durajková, město Znojmo reprezentoval jeho místostarosta Mgr. Keremidský, za exekutivu AMG přivítal účastníky jeho II. místopředseda Ing. Vykydal. Poslední uvítací řeč pronesl za Komisi konzervátorů-restaurátorů předseda Ing. Štěpánek, který zároveň otevřel první blok přednášek věnovaný preventivní konzervaci. Oblast preventivní ochrany sbírek dostala na letošní konferenci větší prostor, proto jí byly věnovány hned dva bloky. Byly představeny jak nové poznatky z dlouhodobého monitorování znečišťujících látek v Národním muzeu, tak i metoda, která jednoduše testuje materiály používané v muzeu z hlediska uvolňování látek nebezpečných pro sbírkové předměty. Posluchači mohli vyslechnout na jedné straně teoretickou přednášku zabývající se souvislostmi mezi vlhkostí sbírkových předmětů a mikroklimatem okolního prostředí, na druhé straně zazněly referáty z praxe informující o zkušenostech s realizací nových depozitářů nebo s novými možnostmi uložení archeologického materiálu.

Důležitým krokem, který zásadním způsobem ovlivňuje rozhodnutí jak postupovat při konzervaci a restaurování je průzkum. Proto také zaznělo několik příspěvků věnovaných této problematice. Velkému zájmu se těšil příspěvek týkající se průzkumu bronzových sousoší umístěných na budově Národního divadla nebo referát představující elektrochemické metody jako jednu z alternativ při průzkumu kovových předmětů.

Dřevěnými památkami se zabývaly tři příspěvky. V prvním byly shrnuty zkušenosti s dlouhodobou ochrannou dřevěných archeologických prvků na Pražském hradě. Zazněla také obecná přednáška o způsobech poškozování a následné ochrany dřevěných artefaktů, která reagovala na příspěvek z loňské chebské konference. Následoval referát představující principy a praktické výsledky při ošetřování dřeva především proti dřevokaznému hmyzu metodou zahřívání vzduchu s regulovanou vlhkostí.

Na konferenci zazněly také příspěvky o stárnutí pórovité keramiky nebo o identifikaci a odstraňování lněného oleje z kamene. Průzkumu kamene se týkal i další referát řešící identifikaci vodorozpustných solí kamenných prvků v areálu Letohrádku královny Anny v Praze.

Jeden blok přednášek byl vyhrazen také ochraně a ošetřování archiválií a knih. Nejprve měli účastníci možnost vyslechnout příspěvek o poškozování papíru viditelným světlem. Následovala ukázka restaurování „České bible“ ze 16. Století. Blok uzavíralo zamyšlení nad možnostmi hromadného odkyselení papírových dokumentů.

Závěrečná trojice příspěvků byla ve znamení praktických ukázek ošetření. Dva příspěvky popisovaly práce při konzervaci a restaurování unikátních archeologických nálezů. V prvním případě se jednalo o textilní fragmenty z dětského hrobu z Brna, druhá přednáška seznamovala posluchače s průzkumem, konzervací a restaurováním ostatkového kříže z Českého Dubu. O tečku za programem konference se postaral příspěvek o restaurování a výrobě kopie zinkové plastiky ze znojmské kašny.

Přednášky, které tvořily podstatnou část programu byly doplněny prezentací posterů v tzv. Malém štukovém sále kláštera Louka. Ve stejných prostorách se prezentovalo během dnů konference také několik soukromých subjektů, jež zaměřují svou činnost na sféru ochrany kulturního dědictví.

První den konference neskončil v 18 hodin po poslední přednášce, ale pro členy Komise konzervátorů-restaurátorů pokračoval oficiálním setkáním. Pléna členů Komise KRP se zúčastnila téměř polovina členské základny komise. Zde předseda Komise KRP oznámil změnu názvu organizace, které schválilo rozšířené vedení Komise předešlý večer na svém zasedání. Z názvu zmizelo slovo „preparátorů“, protože to již neodráží aktuální situaci členské základny uvnitř Komise KRP a tudíž nový název zní „Komise konzervátorů-restaurátorů“. Tento nový název Ko-

mise bude používán až po ukončení konference a její zkratka bude tedy „Komise KR“. O této změně byl informován Senát AMG na jeho zasedání 2. října 2007. S touto úpravou názvu došlo také ke změně Jednacího řádu Komise KRP.

Hlavní bodem setkání bylo pokračování rozsáhlé diskuse nad etickými zásadami a dalšími palčivými otázkami, se kterými se členové Komise KRP setkávají při své práci. Kvůli této diskusi byla již před dvěma lety ustanovena pracovní skupina v čele s Mgr. Modráčkovou, která si vytyčila za cíl připravit etickou normu. Ta má odrážet potřeby konzervátorů-restaurátorů v českých muzeích, formulovat jak požadavky týkající se jejich činnosti, vzdělání a postavení v muzeu, ale také stanovit jistá etická pravidla a doporučení v rámci profese. Pracovní skupina připravila po důkladné diskusi i s dalšími odborníky uvnitř i mimo komisi pracovní text, který poskytla členům komise k vyjádření. Před samotnou konferencí se sešel rozšířený výbor Komise KRP, který se snažil zapracovat konkrétní připomínky a výtky do textu. Účastníkům Komise KRP byl tak předložen výsledek tohoto jednání, který nese název *Dokument o profesi konzervátora-restaurátora AMG ČR*. Diskuse probíhala i na samotném plénu. Na závěr byli vyzváni pouze členové Komise KRP, aby vyjádřili svůj souhlas nebo nesouhlas se strukturou a hlavními liniemi předkládaného textu. Návrh Dokumentu byl přijat nadpoloviční většinou přítomných členů Komise KRP s tím, že do konce listopadu 2007 běží lhůta, během které je možné se vyjádřit ke konkrétním bodům Dokumentu. Tyto připomínky pak pracovní skupina případně zapracuje do konečné podoby.

Dokument o profesi konzervátora-restaurátora AMG ČR stejně jako další podrobnosti z Konference včetně fotografií a dalších důležitých informací ze života Komise konzervátorů-restaurátorů a preparátorů je možné shlédnout na nových stránkách AMG (<http://amg.evanej.cz/amg/faces/web/amg/organy%20amg/komise/komise%20konzervatoru-restauratoru>).

Doprovodný program konference se soustředil do druhého dne konference. Pro zájemce byly organizovány prohlídky města Znojma s odborným výkladem, individuálně mohli účastníci konference navštívit všechny přístupné památky znojmského muzea a města. Kromě této nabídky byla připravena také návštěva dvou památek Technického muzea v Brně v blízkosti Znojma, přesněji vodního mlýna ve Slupi a pěchotního srubu stálého těžkého opevnění označeném MJ-S 3 s krycím názvem „Zahrada“ v Šatově. Zde byla možnost se občerstvit „pevnostním menu“ v podobě „Debrecínského ušlechtilého paprikáše (guláše) připravovaného dle speciální vojenské kuchařky. Recept naleznete na konci tohoto příspěvku. Pevnostní menu bylo servírováno jak jinak než do tradičních ešusů. Návštěvníci mohli také ochutnat při prohlídce Malovaného sklípku v Šatově víno společnosti Znovín, a. s. Celý náročný program ovlivněný nepřízní počasí byl zakončen společenským večerem ve Velkém štukovém sále Louckého kláštera spojeným s noční prohlídkou klášterních prostor v jejíž nadzemní části je vytvořena galerie a samozřejmě sklepů v nichž je uložena část produkce vín již zmíněné vinařské společnosti, která zabezpečila degustaci místních vín s odborným výkladem. O hudbu a zábavu se tentokrát postarali sami účastníci prostřednictvím karaoke.

Zvyšující se počet účastníků konference svědčí o vzrůstajícím zájmu o tuto již tradiční akci. Příští konference se uskuteční pravděpodobně druhý týden v září v Přibrami a již nyní vás srdečně zveme.

Každý z návštěvníků Konference konzervátorů a restaurátorů obdržel mimo jiné také sborník z konference, který obsahuje kromě přednesených i několik příspěvků, které se již do programu nevešly. Oproti předchozím ročníkům byl sborník rozšířen o posterovou část. Další, významnější, změnu připravujeme v souvislosti s ročníkem 2008. Vedení Komise KRP rozhodlo, že budou napříště všechny

vybrané příspěvky před otištěním recenzovány, aby bylo možné zaručit standardní úroveň publikovaných článků. To si samozřejmě vyžádá změny v časovém harmonogramu, proto už nyní vyzýváme zájemce, kteří by rádi prezentovali svoji práci v Příbrami, aby zaslali své přihlášky na adresu berger@technicalmuseum.cz do konce ledna 2008. Přihlášky i bližší informace naleznete na výše zmíněných stránkách již Komise KR ve složení Konference konzervátorů-restaurátorů, Příbram 2008.

Na závěr děkujeme všem, kteří se zasloužili o hladký průběh celé konference, především pracovníkům Technického muzea v Brně také kolegům z Jihomoravského muzea ve Znojmě, příspěvkové organizace v čele s paní ředitelkou Durajkovou.

Debrecínský ušlechtilý paprikáš

Cím více druhů masa, tím lépe. Velmi dobří jsou divočí králci a k nim přimíchané veverky. Při slavnostní příležitosti, například vítězství v boji, přidáme i vnitřnosti kupřikladu veverčí játra nebo ledvinky či králčí srdce.

Maso vložíme ve vrstvách s kmínem a cibulí na tuk a necháme péci. Jakmile dostane maso barvu a začne pouštět šťávu, vmícháme 1 lžičku uherského vína (není-li nahradíme ho 3 lžičkami piva). Za stálého míchání se pokrm několik minut vaří a pak se podává s chlebem, bramborovými nočky či šiškami.

Za realizační tým konference

Ivan Berger

Zprávy, aktuality, informace

CES Vám dává prostor aneb

Máte již svou sbírku prezentovanou obrazem?

Rok 2002 přinesl do krajiny českého muzejnictví čerstvý vítr. Zákon týkající se sbírek místy notně rozčeřil vody a kromě jiného vytvořil jak u nás tak ve světě unikátní systém prezentace sbírkotvorné činnosti, jež má v našich zeměpisných šířkách jinak pozoruhodně dlouhou tradici i zachovalost. Řeč je samozřejmě o *Centrální evidenci sbírek – CES*, která v sobě snoubí právě to, co zde je již počítáno stovky let – sbírky, a to co přišlo docela nedávno – *digitalizaci a internet*.

Zásnuby i svatební veselí proběhlo zdárně a nyní již jen hledíme, copak že z tohoto svazku vzejde a jakou bude mít pevnost a trvání. Kromě jiného ale unikátnost CES spočívá i v tom, že kromě části a práce mezi muzejníky postrádající popularitu (to jsou ty aktualizace podle § 7 zák. 122/2000 Sb. o výčtu evidenčních čísel sbírkových předmětů) je zde

také její veřejně přístupná podoba = <http://ces.mkcr.cz> (bez typického www). Pokud si její podobu pamatujete pouze z doby před pěti lety, vězte, že je čas se podívat, jak vypadá dnes. Během loňského roku totiž prošla zásadní kosmetickou úpravou a navíc povila tak dlouho očekávanou obrazovou část. Ano, dnes mohou správci svou sbírku charakterizovat nejen slovem, ale také *obrazem*, což, jak je obecně známo, je pro obyčejného uživatele vizuálních médií je daleko přitažlivější (představte si MF DNES bez fotek). Muzea byla upozorněna na tuto možnost na stránkách Věstníku AMG, rozesláním metodiky při pravidelných aktualizacích z CES, na webu Metodického centra pro muzejní prezentaci Národního muzea, webu Centra informační technologií v muzejnictví při Moravském zemském muzeu v Brně, webu Asociace muzeí a galerií.

Centrální evidence sbírek - Microsoft Internet Explorer pro...

Soubor Úpravy Zobrazit Oblíbené Nástroje Nápověda

Adresa <http://ces.mkcr.cz/cz/psb.php?idpsb=993>

Sbírka Regionálního muzea v Chrudimi

Oborová část sbírky - podsbíрка:
Archeologie

Vlastník:
Pardubický kraj

Správce:
Regionální muzeum v Chrudimi, Široká 86, Chrudim

Počet ev. čísel:
6930 (vyřazeno: 66)

Archiváře:
Ne

Kult. památky:
Ne

Území:
Převážná část sbírky pochází z Chrudimi a jejího nejbližšího okolí v úžším slova smyslu, tj. území na západě Železnými horami, na východě sahající k Chrastí a na s (okr. Chrudim).

Období:
Těžiště sbírky spočívá po novějších akvizicích v archeologii středověku. Z pravěkého období jsou významnější zasti popelnicových polí (kultura lužická a kultura slezskoplaténské laténské).

Předměty:
Jádro sbírky tvoří převážně pravěké nálezy, získané v 2. polovině 19. století a spojené s počátky muzea v roce 1865, tj. nálezy z chrudimského městského jádra a z lokality Kopistova cihelna v Úhřetovicích. Mezi soubory 1. poloviny 20. století tvoří největší část nálezy ze slezskoplaténské hradě v Topolu (okr. Chrudim) - výkopy 1932 a z Úhřetovic (výzkum ARÚ). Od 60. let 20. století byly do muzea předávány soubory z výzkumů v chrudimském městském jádru. Tento trend zesílil od 80. let (soubory Chrudim - Filíštnská ulice čp. 37/1 - 43/1, Chrudim - Komenského čp. 59/1). Do chrudimské sbírky byl předán soubor z výzkumu (prováděného ARÚ AV ČR Praha) keltského oppida v Hradišti u Českých Lhotic (okr. Chrudim).

restaurování archeologie

Důvěryhodné servery

A jaká je realita?

Z celkového počtu 2430 oborových částí, které je možno v CES „vizualizovat“ (tedy doplnit o snímky typických sbírkových předmětů, expozic, ale i pohledů do pracovišť konzervátorů a restaurátorů, depozitářů nebo snímky evidenčních karet či publikací pojednávajících o sbírce) bylo během 12 měsíců takto „ošetřeno“ 117 „podsbírek“ - cca 5 % celkového množství „materiálu“ v CES. Místo jasného blýskání z muzeí na veřejnost je to tedy zatím spíše o malém publikování. A to je jistě škoda.

Valná většina správců těchto podsbírek jsou organizace zřizované Ministerstvem kultury a výzvu k „vizualizaci“ přijali více méně jako povinný pracovní úkol. O to více je pak třeba připomenout zájem o tuto prezentaci ze strany např. Městského muzea v Ústí nad Orlicí, Muzea Komenského v Přerově, Ostravského muzea (to nešetřilo materiálem a opatřilo obrázky všechny své podsbírek) či Regionální muzeum v Chrudimi. Snad by zde stálo i za zmínku, že návštěvnost webu pomalu stoupá. Před půl rokem to bylo cca 60 návštěv za týden a dnes se toto číslo pohybuje kolem sta. I to by mělo být pobídkou pro větší iniciativu ze strany správců sbírek, včetně toho, že přímo ke sbírce či podsbírkce mohou přidat webový odkaz na „své“ stránky a zvyšovat tak návštěvnost vlastního muzejního webu, dostávat na veřejnost více informací o akcích a práci svého muzea.

Jak dál?

Chybí správcům sbírek pro tuto činnost čas, prostředky, lidi? Nejde spíše o chuť, pochopení, invenci? Mnozí, aniž by si přečetli úvod metodiky, se uleknou, že by měli opatřit své sbírky v CES desetitisíce obrázky. Přitom jde jen o pár reprezentativních snímků vhodně doplňujících psaný text. A to jistě není práce na měsíce, týdny, či dny. Mnohdy stačí jen sáhnout do patřičné složky v počítači, přidat popisku a odeslat materiál ošetřený podle jednoduché metodiky vizu-

alizace sbírek (na kterou je odkaz přímo z webu CESu v záložce „Kontakty“) na e-mailovou adresu: ces@mkcr.cz.

Snad by již měl minout čas neustálého připomínání důležitosti internetu jako média vhodně doplňujícího muzejní činnost. To je samozřejmost, jen zkuste být týden odpojeni od i-světa. Jak se v muzeích zužitkovávají výsledky digitalizačních procesů? Jsou to jen podklady pro ne zrovna levné tištěné katalogy na křídových papírech, které doplní knihovničky badatelů, nadšenců (to v lepším případě, taky tyto tiskoviny mohou řadu let „zrát“ ve skladech)? Ne, nic proti tiskovinám, ale jistě není žádným tajemstvím, že valné procento muzejních návštěvníků si je nikdy nepořídí. Kolik muzeí paralelně s vydáním katalogu vydá něco obdobného ve virtuální podobě? Kolik osvětlených ředitelů se již přeneslo přes názory, že by na tom „tratili“, kolik z nich již promyslelo nastavení licencí autorského zákona do budoucna, tak aby se nemuseli potýkat s problémy ani oni ani jejich následníci? Ano, digitalizační proces i jeho výsledky by měly být využity v maximu, a to nabízí informační technologie, kterou využijí pro komunikaci všechny instituce.

Jistě jste zaznamenali s jakou urputností se jedná o problematice digitálního vysílání televizního signálu. Proč? Vždyť nám to všechno tak pěkně funguje. Nebo ne? Jak získat více diváků, tím větší zájem ze strany reklamních agentur, větší přísun prostředků pro práci i zisk? Lepší signál, více kanálů, více pořadů, novinky v komunikaci.

Co to sem pletu?

Prostě jen takovou připomínku, že digitalizace není jen o tom „zachovat kulturní dědictví pro budoucí generace“ (nehledě na technickou problematiku skutečně trvalého zachování dat), ale i o *aktivním* využíváním v současnosti ve skoro všepojímajícím internetovém prostředí.

Zvláště, když vám někdo nabídne zdarma prostor pro prezentaci a dál šíří slávu vaší práce.

Michal Janiš

Mezinárodní folklórní festival

Letošní ročník Mezinárodního folklórního festivalu v Krajském muzeu Karlovarského kraje, v Muzeu v Karlových Varech se konal, jako již tradičně každý rok, první týden v září. Program byl připraven jako retrospektiva folklorem nejen Evropy, ale i zámoří. Vystupující soubory byly vybrány s velkou pečlivostí. Sál muzea praskal ve švech a nás tento zájem velmi potěšil. Programu se jako významní hosté zúčastnili i někteří představitelé zahraničních měst a zemí, jako například rumunský velvyslanec a starosta města Covaseint v Rumunsku.

Mezi vystupujícími soubory nesměl samozřejmě chybět ani domácí karlovarský soubor Dyleň Karlovy Vary. Pro diváky si soubor připravil veliké překvapení ve formě účasti pana Jaroslava Svěčeného, houslového virtuosa, který zahrál mimo jiné i karlovarskou lidovou píseň spolu s kapelou karlovarského Dyleně.

Druhým velmi profesionálním vystoupením se stal folklórní soubor z Rumunska „Grupul folcloric al comunei“

z městečka Covasint, z blízkosti maďarských a jugoslávských hranic a kapela, jejíž název je v Rumunsku velkým pojmem „Rapsozii Zarandului“ z Aradu. Milým vystoupením potěšila i jejich malá sedmiletá zpěvačka.

Třetím hostem dne se stal soubor Hueyitlatoani z Mexika, který předvádí ve svých vystoupeních hudební a taneční tvorbu národů starověkého i současného Mexika. Jejich hudba připomíná španělskou hudbu, která se mísí s africkými a domorodými vlivy.

Svým velmi milým a profesionálním výkladem o karlovarské historii provedl odpolednem historik Muzea Karlovy Vary PhDr. Stanislav Burachovič.

Závěrem mi zbývá pouze konstatovat, že letošní ročník Setkání ve Zlatém klíči proběhl v krásné a pohodové atmosféře a že doufáme, že další ročníky budou jen lepší a stále profesionálnější.

Dominika Kožešníková

Terénní výzkum na Karlovarsku

Muzeum romské kultury v Brně se ve své činnosti snaží mapovat nejrůznější aspekty romské historie a kultury. Významnou součástí muzejní práce jsou proto terénní výzkumy, během nichž pracovníci navštěvují romské pamětníky, hudebníky, výtvarníky, řemeslníky, organizace atp. s cílem natočit s nimi audio či videorozhovory, získat od nich vzácné či zajímavé předměty do muzejních sbírek a zdokumentovat jejich život či tvorbu.

Na letošní rok Muzeum romské kultury získalo od Ministerstva kultury ČR ve výběrovém řízení dotaci ze státního rozpočtu, která je určena na aktivity příslušníků národnostních menšin a na podporu integrace příslušníků romské

komunity. Cílem projektu nazvaného Dokumentace a popularizace hmotné a duchovní kultury Romů v ČR je původním terénním výzkumem prováděným ve všech krajích České republiky poskytnout široké veřejnosti obraz o životě a kultuře (hmotné i duchovní) našich Romů. Muzeum romské kultury tedy od počátku letošního roku průběžně provádělo a provádí výzkum v několika vybraných lokalitách České republiky, která je velkým a dosud málo využívaným zdrojem poznání života a kultury Romů. Výzkum je spojený se snahou o doplnění sbírkových kolekcí muzea a též o vytvoření videodokumentu, který by přispěl ke zlepšení informovanosti veřejnosti o Romech u nás. Pro vykreslení objektivního ob-

razu našich současných Romů je potřeba se ohlédnout i do minulosti a objasnit, jak se některé rody dostaly ze Slovenska k nám. A proto byla také naplánována výzkumná cesta s cílem dokumentovat migraci Romů ze Slovenska do českého pohraničí. Migrace Romů do těchto míst po válce nebyla totiž ve vzpomínkách současníků dosud dostatečně zachycena.

Výzkumná cesta proběhla v termínu od 1. do 5. října a účastnili se jí čtyři zaměstnanci muzea. Před samotným výzkumem neproběhla kontaktáž vytipovaných pamětníků, jak tomu bývá zvykem, ale po domluvě s krajským koordinátorem pro romskou menšinu v Karlových Varech Mgr. Pavlem Vaculíkem jsme se rozhodli vyhledat pamětníky přímo v jejich bydlišti. K tomu nám byl nápomocen výše jmenovaný Mgr. Vaculík, ale také především pracovníci Romského občanského sdružení Karlovy Vary. Zde nám všichni vyšli maximálně vstříc, věnovali nám svůj čas a několikrát i prostory k natáčení.

K tématu migrace jsme natočili celkem čtyři videorozhovory. Jednalo se o Romy z Karlových Varů, Chodova a Sokolova ve věku 69–79 let a o jednu respondentku ve věku 57 let, jejíž vzpomínky na stěhování do Čech a po Čechách za prací doplňovaly předchozí vyprávění starší generace o pohled dítěte, které bylo nuceno s celou svou rodinou často měnit místo bydliště, školu i kamarády. Z výzkumu vyplývá, že Romové, přicházející do regionu v první migrační vlně těsně po skončení druhé světové války, pocházeli hlavně z východního Slovenska (Bardějov, Michalovce) a v této oblasti se nejprve podíleli na obnově válkou zničených měst a vesnic a později se zde trvale usazovali. Migra-

ce byla podporována státem a v cílové oblasti nebyl problém (díky poválečnému odsunu sudetských Němců) nalézt práci a bydlení. Hlavními zaměstnavateli Romů byla tenkrát na vesnici jednotná zemědělská družstva a ve městě velké průmyslové podniky a technické stavby. Rodiny z této první migrační vlny jsou dnes považovány za starousedlíky a mezi ostatními Romy požívají náležitou úctu. Mohli bychom je označit za místní romskou nobilitu.

Kromě tématu osidlování pohraničí jsme se také v Karlových Varech věnovali výzkumu v oblasti sportu. Šlo o romský fotbalový klub FC ROMA, který tu má dlouhou a úspěšnou historii. Byl založen již v roce 1969 a v různých podobách udržuje svou činnost nepřetržitě až dodnes. Tento klub byl dvanáctkrát mistrem republiky romských jedenáctek a účastnil se mnoha prestižních turnajů doma i v zahraničí.

Zajímavé a podnětné bylo i natáčení vystoupení karlovarské romské hudební skupiny Gipsy Hery Band, která vystupuje mimo jiné jako lázeňská kavárenská skupina. V jejím repertoáru je tradiční romská hudba specifickým způsobem konfrontována s různými hudebními styly (vážná hudba, moravská lidová hudba, jazz atd.).

Kromě zhruba šesti hodin natočeného materiálu a mnoha historických poznatků jsme získali i několik předmětů do sbírkových fondů, a tak můžeme prohlásit, že popisovaná výzkumná cesta byla velice úspěšná. Výsledky výzkumu budou pro širokou veřejnost shrnuty jednak v krátkometrážním dokumentárním filmu, jednak budou přírůstky do sbírek získané při terénních cestách prezentovány ve výstavách muzea.

Michal Schuster

Stříbrná Jihlava

Pátá konference k dějinám hornictví a dolování na Vysočině

Od 4.–7. října 2007 proběhla v prostorách krajského úřadu Kraje Vysočina již pátá konference k dějinám hornictví a dolování na Vysočině s tradičním názvem Stříbrná Jihlava (tentokrát 2007). Na konferenci byly během čtvrtka 4.10. předneseny referáty s montanistickou tematikou ze středoevropského regionu (Čechy, Morava, Rakousko, Německo) a z Velké Británie, byly diskutovány příspěvky o těžbě barevných kovů, především zlata, stříbra a ostatních kovů, jako např. olova, mědi apod. V pátek 5.10. navštívili účastníci konference uranový důl a chemickou úpravnu závodu Geam v Dolní Rožince, kde byli seznámeni s provozem a perspektivami těžby uranu. Odpoledne navštívili lokalitu středověkého dolování polymetalických rud v Havimě u Štěpánova nad Svatkou. V sobotu pokračovala konference přednesením příspěvků pojednávajících o archeologicko-montanistických hornických výzkumech na Českomoravské vrchovině a příspěvků s obecným zaměřením např. na metody hutnění stříbra, geologii rudních revírů na Vysočině nebo na zpracování jednotlivých hornických nástrojů. Živá diskuze se posléze přenesla i na společenský večer, který pořadatelé připravili na hradě Roštejně v lůně překrásné vysočanské přírody.

Konference, které se zúčastnilo kolem 60 odborníků i zájemců o montánní historii našeho kraje, byla zakončena prohlídkou někdejšího horního města Jihlavy v neděli 7.10. 2007. Příspěvky přednesené na konferenci budou publikovány ve sborníku s názvem Stříbrná Jihlava 2007, který vyjde během první poloviny příštího roku. Na organizaci se podílely především Muzeum Vysočiny Jihlava a Archaia Brno, dále potom krajský úřad Kraje Vysočina, Statutární město Jihlava, DIAMO, státní podnik, odštěpný závod GEAM, Muzeum Vysočiny Třebíč, Muzeum Vysočiny Pelhřimov, Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod, MZA Brno – SOKA Jihlava a SOKA Havlíčkův Brod, Horácké divadlo Jihlava, Pivovar a sodovkárna Jihlava, a.s., Jihlavský netopýr, o.s., ČSS ZO 6–18 Cunicunulus.

Konference, která je svého druhu na Vysočině ojedinělá, je pořádána každé tři roky již od roku 1995 a díky zahraničním hostům má stále vzrůstající úroveň. Příští setkání odborníků z oborů historie, archeologie, geologie, mineralogie, montanistiky a dalších oborů se uskuteční v roce 2010.

David Zimola

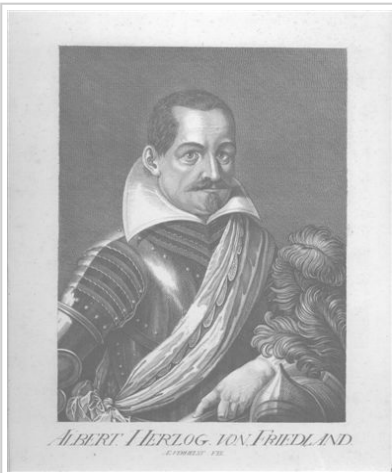
Rok s Albrechtem z Valdštejna

Albrecht Václav Eusebius z Valdštejna, věčné téma pro historiky, spisovatele, dramatiky, scénáristy. Konečně i pro historiky a muzejníky. Praha stála prozatím ve stínu velké výstavy v Osnabrückeru a v Münsteru uspořádané v roce 1998 u příležitosti ukončení třicetileté války. Naposledy valdštejnské sbírky Praha viděla v roce 1934 u příležitosti 300. výročí zavraždění Valdštejna v Chebu. I v Chebu se tehdy konala valdštejnská výstava a tam ještě v roce 1994. Obrovské nadšení a podpora předsedy Senátu Parlamentu ČR Přemysla Sobotky, jeho vhodné organizačně diplomatické jednání s velvyslanci zainteresovaných zemí, vtáhnutí starostů tzv. valdštejnských měst do výstavního projektu, bylo víc než účinné. Autorství scénáře, realizace výstavy,

edice, propagace a marketing to už bylo na bedrech Národního muzea a Vojenského historického ústavu. Na výstavu zapůjčily sbírkové předměty zahraniční instituce, ale také mimopražská muzea a památkové ústavy a církevní instituce. Celkem 727 exponátů nás uchvatí svým majestátním postavením, protože všechny dohromady na jednom místě tvoří obrovskou výpovědní a estetickou hodnotu doby, v níž žil, bojoval, stavěl, organizoval a válčil Albrecht z Valdštejna. Jako účastnice vernisáže a milého setkání lidí u příležitosti otevření výstavy jsem se těšila, až si budu moci vychutnat návštěvu výstavy sama v klidu. V sobotu 24. listopadu 2007 od rána stála cca půlhodinová fronta do Valdštejnské jízdárny. Je zajímavé a inspirativní pro muzejní práci pozorovat

návštěvníky výstavy. A přiznám se, že jsem i se zájmem poslouchala, co si mezi sebou povídají. Právě tyto momenty mě přesvědčily, jak je dobře, že výstava je. ... *kde ten Cheb vlastně je? ... kde ten Valdštejn je pochovanej... vždyť to byl stěněl zrádce, a my ho tu ještě oslavujeme.* Kupodivu jsem neslyšela žádnou výtku na výši vstupného (průkazky AMG a ICOM uznávají), spíše poznámky na málo prostoru, na malý šatnový prostor, na drahý katalog, němečtí návštěvníci se rozčilovali, že katalog není v němčině (prý bude na konci prosince). Potěšilo mě, že publikace vydávané v Chebu důsledně česko-německé se zde neztrácejí, ba naopak velmi dobře doplňují i poptávku po cizojazyčných mutacích. Velmi opuštěně působil edukativní prostor pro děti. Osamělý osel a pranýř. Jedno dítě s matkou hrálo nějakou valdštejskou hru. Prázdné stoly bez tužky a papíru.

Pro Cheb byla zápůjčka 38 kusů sbírkových předmětů na pražskou výstavu výzvou. Muzeum, které se profiluje od samého počátku jako Valdštejnovo muzeum, a i dnes je velká část stálé expozice věnována valdštejskému tématu, nemohlo stát stranou. Vždyť i Cheb si založil zcela cíleně valdštejskou tradici, která byla vlastně založením muzea v roce 1873 institucionalizována. Necelý týden po pražské výstavě byly v Chebu otevřeny hned dvě výstavy. O zápůjčku obrazů jsme požádali malíře Michaila Ščigola, který žije v Železnici u Jičína a namaloval cyklus obrazů

A.V.E. Valdštejn aneb Barokní sny Albrechta Václava Eusebia. Druhou výstavou je sbírková výstava Vzestup a pád „proradné šelmy“. Výstava je realizována ve stálé expozici, právě v těch prázdných prostorách, kde jsou umístěny valdštejské předměty. Tematicky se nejvíce soustřeďuje na

Valdštejnovo pobyty v Chebu včetně toho posledního. Jsou vystaveny předměty, které byly uloženy v depozitáři, předměty, které vznikaly v pozdější době, v době, kdy byly v Chebu velmi podporovány valdštejské aktivity. Ať už to byly valdštejské hry, pojmenování kavárny, nebo uvedení Schillerova Valdštejna v nově otevřeném divadle, či pivo Valdštejn. A umístění muzejní expozice do Valdštejnova domu, domu, kde byl v roce 1634 zavražděn. I Valdštejnův kůň se dočkal alespoň na čas důstojného místa. Je umístěn do Labyrintu, kromě svého pána nese vše, co v době, kdy na něm Valdštejn cválal měl. K výstavám vyšla publikace Vzestup a pád proradné šelmy. Výstavy potvrzují do 25. února 2008. V tento den si připomeneme

374 let od oné brutální noční události. A v létě si zase v Chebu oblečeme historické kostýmy a přivítáme Valdštejnovo družinu. Budeme se veselit a lákat turisty na Valdštejnské slavnosti. A také budeme dál přemýšlet, co ještě vymyslet, abychom přilákali na valdštejské téma co nejvíce návštěvníků. To asi vskutku vévoda Albrecht netušil.

Eva Dittertová

Bugatti 51 a Tatra 80 na výstavě ve Vídni

Chromjuwelen – Autos mit Geschichte (Chromované šperky – auta s historií) je název výstavy, která je otevřena návštěvníkům technického muzea ve Vídni od 25. října 2007 do 2. března 2008. Dvěma automobily se zde prezentuje i Národní technické muzeum.

Ve Vídni se představí čtyři desítky automobilů, které se významně zapsaly nejen do automobilové historie ale i do obecných dějin. Většinu exponátů si vídeňské muzeum vypůjčuje, a to jak od řady soukromých sběratelů, tak i ze sbírek významných evropských muzeí a firemních kolekcí.

Vedle automobilů ze stuttgartského Mercedes Benz Museum, berlínského Deutsches Technikmuseum a z August Horch Museum v Cvikově (Zwickau) se na výstavě představí

i dva automobily ze sbírek Národního technického muzea v Praze.

Prvním z nich je závodní kompresorový osmiválec Bugatti 51 z roku 1931, na kterém sbírali vítězné vavříny Jiří Kristián Lobkowitz a Zdeněk Pohl.

Druhým je pak Tatra 80 s šestilitrovým dvanáctiválcovým motorem a zakázkovou karoserií landaulet, která byla v létě 1935 dodána pro potřeby prezidenta Tomáše Garrigue Masaryka. Tento vůz je od roku 2005 národní kulturní památkou. Jeho zapůjčení na výstavu do zahraničí je podmíněno souhlasem vlády České republiky.

- dle zaslaných materiálů

Zprávy ze zahraničí

Kurz o preventivní konzervaci v rumunském Sibiu

Na přelomu června a července jsem strávil tři týdny v malebném transylvánském městečku ležícím uprostřed Rumunska ve společnosti předních odborníků na preventivní konzervaci. Zúčastnil jsem se totiž kurzu s názvem *Preventivní konzervace: snižování rizik ve sbírkách*, který pořádala jedna z mezinárodních organizací náležící k UNESCO – ICCROM (International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property). Tato mezinárodní instituce loni oslavila 50 let od svého založení; jejím posláním je podporovat a propagovat konzervaci a restaurování kulturního dědictví ve svých členských státech po celém světě. Česká republika se stala členem této organizace v roce 1996. Kromě výzkumu a koordinace mezinárodních projektů je hlavním cílem ICCROM vzdělávání svých členů. Od 70. let 20. století se odborníci ICCROMu zabývají vzděláváním v oblasti preventivní konzervace. Většinou se jedná o národní či regionální projekty v různých částech světa.

Teprve od roku 2003 se počítá historie mezinárodních kurzů preventivní konzervace. ICCROM na nich spolupracuje s dalšími institucemi, které disponují odborníky v této sféře ochrany kulturního dědictví. Předně se jedná o CCI (Canadian Conservation Institute), který dlouhodobě vyvíjí nástroje jak zefektivnit preventivní péči o muzejní sbírky i další typy kulturního dědictví. Struktura mezinárodních kurzů vychází zejména ze Systému preventivní konzervace, který se díky CCI a Kanadskému přírodovědnému muzeu aplikuje s úspěchem po několika desetiletí na severoamerickém kontinentu a několik let i v západní Evropě. Dalším partnerem mezinárodních kurzů preventivní konzervace je ICN (The Netherlands Institute for Cultural Heritage) se sídlem v Amsterdamu.

Mezinárodní kurz preventivní konzervace, který se konal ve dnech 18. června až 6. července 2007 byl třetí v pořadí a do jisté míry experimentální. Předchozí dva kurzy

se totiž konaly v sídlech pořádajících institucí – první kurz se konal v roce 2003 v Římě v sídle ICCROMu, druhý na podzim roku 2006 v Ottawě, v sídle CCI. Pořadatelé se ale tentokrát rozhodli uskutečnit další ročník kurzu v Rumunsku. Volba padla na Sibiu – Hermannstadt, Evropskou metropoli kultury roku 2007 a sídlo komplexu státních muzeí Astra. Další významný rozdíl byl v jazykové vybavenosti účastníků, protože v prvních dvou kurzech měli velké zastoupení rodilí mluvčí z anglicky mluvících zemí. Letošního kurzu se zúčastnili jen dva rodilí mluvčí.

Kurzy preventivní konzervace ICCROMu se stávají populárními mezi odbornou veřejností a tak museli organizátoři vybrat 22 účastníků z více než sta zájemců. Rumunsko jako pořádající země delegovalo do kurzu 6 svých odborníků. Zbytek účastníků se rekrutoval především z Evropy. Bylo ale zastoupeno všech 5 kontinentů. Frekventanti kurzu se neodlišovali pouze různým národním a kulturním kontextem, různorodost názorů a pohledů na preventivní konzervaci zajišťovala i pestrost profesí a profesních zkušeností. Většina účastníků byli konzervátoři-restaurátoři z muzeí, archivů a knihoven na různých pracovních pozicích. Skupinu ale doplňovali kurátoři, konzervátoři - technologové, architekti, učitelé preventivní konzervace i muzejníci odpovědní za péči o sbírky. Také věk a různá úroveň profesních zkušeností znamenaly rozmanitost názorů mezi účastníky a zaručovaly neustálou diskusi.

Kanadský model výuky preventivní konzervace je poplatný anglosaskému pojetí vzdělávání, který na úkor kvantitativní informací upřednostňuje interaktivní přístup k látce a nechává více času na diskusi a vyjádření vlastních názorů. Celý kurz byl strukturován podle národních norem pro řízení rizik Austrálie a Nového Zélandu. Každý pracovní den byl rozdělen zpravidla do 4 bloků po 90 minutách, přičemž se střídaly přednášky s praktickými cvičeními a později i s prací ve skupinách.

V první týdně jsme byli seznámeni s celým systémem *managementu rizik (Risk Management)* a identifikací jednotlivých rizik. Začali jsme také ve skupinách pracovat na případové studii, která se týkala *zhodnocení rizik (Risk Assessment)* a navrhnutí možných řešení pro depozitáře textilu a nábytku a jednoho instalovaného objektu v Muzeu v přírodě, které je součástí Komplexu Astra v Sibiu. Naši práci, která se postupně utvářela podle informací, které jsme získávali během dalších přednášek a cvičení, jsme prezentovali dva dny před ukončením kurzu před nejvyššími představiteli ICN, ICCROMu a vedením muzea. Předposlední den pro nás připravili celodenní cvičení ve skupinách, které spočívalo ve zhodnocení rizik pro jeden konkrétní příklad. Zkrátka bylo nutné provést to, co jsme dělali dva týdny ze jediný den.

V pojetí CCI je preventivní konzervace důležitou součástí celého systému řízení rizik. Tento systém se v našich zeměpisných šířkách uplatňuje pouze v ziskovém sektoru při analyzování a plánování strategií ve firmách. V oblasti ochrany kulturního dědictví nebyla zatím podle mých informací tato metodika užívána. Proto je také problém s terminologií, která je důležitým krokem k pochopení celé problematiky.

Významnou částí managementu rizik je zhodnocení rizik, při kterém se využívá poznatků a zásad preventivní konzervace tak, aby bylo riziko co nejpřesněji kvantifiková-

no. Celý management rizik se skládá z několika fází, kdy se nejprve stanoví důležité souvislosti, na jejichž základě se specifikují obecná i konkrétní rizika. V následujících etapách se tato rizika analyzují, hodnotí a porovnávají. Na závěr je nutné navrhnout alternativy, jak tato rizika snížit. Důraz je kladen na komunikaci jak mezi týmem odborníků, který zhodnocení rizik provádí tak i mezi zadavatelem projektu. Zhodnocení rizik vychází ze stávající situace a minulého chování předmětů i prostředí, ve kterém se nachází, a snaží se předpovědět možný dopad v budoucnosti. Jako u každé prognózy jde pouze o odhad a jisté procento nejistoty a možných scénářů budoucího vývoje je přímo žádoucí. Toto pojetí analýzy všech rizikových faktorů není nic nového pod sluncem ani v oblasti kulturního dědictví. Většina lidí odpovědných za dlouhodobé uložení sbírek nebo za zajištění stability památkově chráněného objektu provádí jistý druh zhodnocení rizik. Nejvýznamnější rozdíl vidím v systematickosti kanadského přístupu. CCI model managementu rizik se snaží vytvořit databáze relevantních informací nutných pro zpřesňování různých rizikových faktorů, často je využíváno poznatků jiných oborů, například pokud jde o dopad živelných pohrom na sbírky a památky. Tento velmi ambiciózní a nikdy nekon-

čící projekt je nepředstavitelné realizovat bez sítě spolupracovníků po celém světě, kteří jsou schopni svými vlastními poznatky tyto databáze doplňovat. Proto nepovažuji za největší přínos tohoto kurzu hromadu informací v písemné či elektronické podobě, které jsem si ze Sibiu přivezl, ale to, že jsem stále v kontaktu jak s učiteli tak s účastníky kurzu a jsem tak součástí této sítě. To usnadňuje i vlastní webová stránka. Neocenitelné zkušenosti jsem také získal při komunikaci s členy vlastních skupin při přípravě projektů. Věřím, že nabyté informace

i dovednosti využiji při své práci v Metodickém centru konzervace při Technickém muzeu v Brně. Nástroje řízení rizik je možné uplatnit v naší praxi i zapracovat je do struktury Kurzů preventivní konzervace, které u nás připravujeme pro zájemce nejen z řad muzeí.

Tento mezinárodní kurz byl náročný jak pro účastníky tak pro učitele, některé skupiny často pracovaly den před prezentací dílčích výsledků do nočních hodin. Přesto, že jsme byli pracovní vyčerpáni i v sobotu, našli jsme si chvíli na návštěvu několika opevněných sedmihradských kostelů. Své kouzlo mají také města Braşov a Sighişoara. Chápu tento kurz mimo jiné jako velkou šanci pro Rumunsko, pro rumunské kulturní dědictví. I když jsou Rumuni stále na cestě do Evropy a letošní přijetí do Evropské unie znamenalo významný mezník na této cestě, Rumunsko se zde prezentovalo v nejlepší světlo a přiznám se, že jsem trochu záviděl a zároveň si přál, aby se Česká republika také zapojila do podobných akcí. Věřím, že mě budou následovat v tomto i dalších kurzech zájemci z Česka. Příští rok by se měl patrně mezinárodní kurz věnovaný preventivní konzervaci uskutečnit v Brazílii.

Rád bych poděkoval Českému výboru ICOM, který mi poskytl finanční příspěvek v souvislosti s mou účastí na tomto kurzu. Děkuji také mé domovské instituci, Technickému muzeu v Brně, bez něhož by nebyl můj pobyt v Sibiu možný.

Ivan Berger

Odborná exkurze českých muzejníků do Rakouska

Rakouské kulturní fórum v Praze připravuje v rámci svých aktivit pro pracovníky českých muzeí i dalších institucí na poli kulturního dědictví pravidelné odborné exkurze po rakouských muzeích a památkách. Letošní exkurze se uskutečnila ve dnech 3.–5. září a vedla tentokrát do Solnohradska (Salcburska). Tato rakouská spolková země leží v Alpách, jeho sousedy jsou Německo, Itálie a rakouské spolkové země Horní Rakousy, Štýrsko, Tyrolsko a Korutany. Na jihu země se táhnou Centrální Alpy, konkrétně masiv Vysokých Taur s řadou třítisícových vrcholů, na východě a severu pak Dachsteinský masiv a Berchtesgadenské Alpy ale nachází se zde také (poblíž města Sankt Johann im Pongau) nejhlubší údolí v celém Rakousku – Liechtensteinklamm. Na ploše o rozloze 7 154 km² žije přes 515 000 obyvatel. Hlavním městem a současně ekonomicko-kulturním centrem je Salcburk, jímž protéká největší řeka země Salzach a kde je soustředěna velká část jejího průmyslu, je zde letiště, kříží se zde dálnice i hlavní železniční tahy. Pro svoje památky ale i neopakovatelné mozartovské kulturní milieu je jeho historické centrum zapsáno na seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Toto město se stalo cílem prvního dne naší cesty, když v jejím průběhu jsme se během krátké zastávky v hornorakouském Linci seznámili s přípravou tohoto města na jeho úlohu Evropského hlavního města kultury pro rok 2009. Z večerního programu se uskutečnila večeře ve vesničce Anif u Salcburku na pozvání zemské informační služby Salzburger Land Tourismus, avšak prohlídku večerního Salcburku nám překazil hustý déšť. Druhý den jsme zahájili návštěvou Fotohof Salzburg, zaměřeného od svého vzniku v roce 1981 na prezentaci a podporu současně rakouské i zahraniční umělecké fotografie. Kromě pravidelných výstav má tato instituce na bázi privátního spolku bohatou publikační činnost a pečuje o rozsáhlou odbornou knihovnu. V průběhu rozhovoru s vedoucím dr. Kurtem Kaindlem jsme si prohlédli aktuální výstavu „City of Women“, kde jsme mezi více než desítkou evropských fotografií našli též snímky originálního českého tvůrce Miroslava Tichého. Hlavním bodem programu byla poté návštěva Salzburg Museum, které je zemským muzeem navštívené spolkové země, avšak vedle země je financováno rovněž městem Salcburk. Muzeum je umístěno zcela nově, od 1. června 2007, v restaurovaném arcibiskupském paláci (Neue Residenz) na Mozartově náměstí. Pod vedením Mag. Petera Hustyho, který je šéfkurátorem a vedoucím objektu, jsme se důkladně seznámili s dvěma historickými expozicemi: expozice „Mythos Salzburg“ ve 13 sálech provází návštěvníka historií města a země. Počíná se romantizujícími vedutami města a okolní krajiny z raného 19. století, připomínají se politické souvislosti jako světská a duchovní vláda arcibiskupů, její ztráta a odtržení Salcburska od Rakouska v důsledku napoleonských válek, konstituování občanské společnosti, úspěšný rozvoj turismu a kultury, které se staly hospodářským potenciálem „salcburského mýtu“ jako přitažlivého marketingového faktoru nejdříve „sezónního“ města, později jeho logickým vyústěním v město hudebních festivalů. Druhá expozice „Salzburg persönlich“ je založena na biografických medailonech významných uměleckých, vědeckých, politických či jinak veřejně činných osobností spojených s městem a zemí, jichž bylo vytipováno na 240 a v současné době je jich prezentováno 12 s tím, že bude následovat jejich pravidelná obměna.

Další částí muzea je tzv. Kunsthalle, podzemní výstavní sál o velikosti 500 m², v němž je jako úvodní výstava uspořádána reprezentativní přehlídka díla jednoho z největších rakouských malířů 19. století, salcburského rodáka Hanse Makarta. Vedle těchto shlednutých částí Salzburg Musea k němu patří ještě Sloupový sál určený pro pravidelné výstavy soudobého výtvarného umění; v tzv.

Gottfried-Salzmann-Saal je k vidění dlouhodobá výstava díla tohoto rakouského výtvarníka 2. poloviny 20. století. Součástí prohlídky muzea mohou být i pozůstatky zdíva s nástěnnými malbami z doby římské v podzemí paláce a hodinový stroj se zvonkohrou ve věži rezidence. Pro muzeum je samozřejmostí vysoká úroveň presentačních prostředků s využitím nejmodernější audiovizuální techniky, audioguide, bezbariérového přístupu včetně průvodce v Braillově písmu. V dalších objektech muzea se nachází obrovský panoramatický obraz Salcburku o obvodu 26 m vzniklý před zhruba 200 léty, stálé výstavy historických hraček, historických hudebních nástrojů a etnografických sbírek, součástí jsou i vykopávky z římské doby pod dnešní arcibiskupskou katedrálou a pevnostní muzeum na hradě – citadele vypínající se nad městem. To jsme však z časových důvodů absolvovat nemohli, protože nás očekávala prohlídka historického centra města, opět v hustém dešti, typickém salcburském „Schnürlregen“. Proto jsme se především soustředili na Dóm, monumentální sakrální stavbu, která svou nádhernou raněbarokní fasádou a mohutnou kupolí symbolizuje světskou i duchovní moc a nezávislost salcburských knížat arcibiskupů. Její počátky sahají k roku 767, kdy byl v tehdejší římské Juvavum postaven první kostel, nyníější podoba pochází z první poloviny 17. století. Stavbu po velkém požáru v roce 1598 zahájil arcibiskup Wolf Dietrich, pokračoval v ní podle plánů italského mistra Santino Solariho arcibiskup Markus Sittikus a jako první raněbarokní církevní stavba severně od Alp byla v době třicetileté války (!) slavnostně vysvěcena arcibiskupem Parisem Lodronem 25. září 1628. Po těžkém poškození za válečných událostí v roce 1944 bylo její restaurování dokončeno v roce 1959. Ke klenotům Dómu náleží vedle románsko-gotické křtitelnice, v níž byl pokřtěn i W. A. Mozart, také skvostné barokní varhany stejně jako nádherná chrámová vrata, dílo sochařů Schneider-Manzella, Matarého a Manzúa. Dómské náměstí dotváří atrium před Dómem, které zde vztyčil architekt Giovanni Antonio Dario, a mariánský sloup uprostřed náměstí z let 1766–1771 od Wolfganga a Johanna Baptisty Hagenauerových. Déšť nám nezabránil ani v prohlídce dalších pamětihodností jako Kollegienkirche, klasicistního kostela přeměněného v koncertní síň, komplexu budov sloužících vyhlášeným hudebním festivalům a samozřejmě i rodného domu W. A. Mozarta. Po obědě, kdy jsme byli hosty městské informační služby Stadt-Tourismus-Gesellschaft, následovala prohlídka dalšího muzea, tentokrát Museum der Moderne, které vzniklo v roce 1983 jako muzeum sbírek moderního umění a grafiky ve vlastnictví spolkové země. Z obou objektů muzea – staršího Rupertina v centru starého města a v roce 2004 otevřené nové budovy, postavené pod vysokou strmou skalní stěnou na místě zvaném Mönchsberg, která umožnila, aby se z lokálního muzea, zaměřeného převážně na grafická díla klasické moderny, stala mezinárodní pozornost budící instituce s velkolepými výstavními sály a presentačními možnostmi pro velké formáty, instalace, mediální umění i rozsáhlé profily sbírkových kolekcí – jsme navštívili druhý ze jmenovaných. Právě zde pod názvem Mahjong probíhá výstava současného čínského výtvarného umění ze sbírky švýcarského sběratele Uliho Sigga. Po její prohlídce spojené s obsáhlým výkladem jsme se přemístili na salcburské letiště. Zde se přímo na letištní ploše nachází zcela netradiční zařízení nazývané Hangar – 7. majitelem této 100 metrů dlouhé, 67 metrů široké a 14,5 metrů vysoké stavby ze skla a oceli je nejbohatší Rakušan Dieter Mateschitz (mj. spolumajitel značky známého energetického nápoje Red Bull). Vystavuje zde svoji sbírku letadel a závodních vozů, provozuje luxusní restauraci Ikarus, v níž připravují svá kulinářská díla nejvyhlášenější šéfkuchaři z celého světa, a mezi letadly také pořádá výstavy výtvarného umění; my jsme zde zastihli výstavu současného umění Mexika.

Kalendárium kulturních událostí

Bělá pod Bezdězem

Muzeum v Bělé pod Bezdězem

Vánoční výstava 1.12. - 16.12.2007

Benátky nad Jizerou

Muzeum Benátky nad Jizerou

Vánoční výstava – práce žáků ZUŠ prosinec 2007

Benešov

Muzeum umění a designu Benešov

Jana a Luboš Moravcovi – Plastika 22.11.2007 - 13.1.2008

Blovce

Muzeum jižního Plzeňska v Blovicích

Vánoce a zimní radovánky 4.12. - 30.12.2007

Brandýs nad Labem

Oblastní muzeum Praha–východ

F.X. Procházka 18.10. - 31.12.2007

Josef Lada 14.12.2007 - 31.1.2008

Brno

Moravská galerie v Brně

Mistodržitelův palác

Sběratelé a mecenáš I. Aristokracie 24.8.2007 - 6.1.2008

V zahradě Armidiné - Italské barokní zátiší v Čechách

a na Moravě 23.11.2007 - 24.2.2008

AMBIT plocha na grafický design

Nejkrásnější české knihy roku 2006 12.10.2007 - 27.1.2008

Pražákův palác

František Foltýn 16.11.2007 - 17.2.2008

Atrium

Martin Sedláč 27.9. - 25.11.2007

Uměleckoprůmyslové muzeum

České a slovenské sklo v exilu 31.8.2007 - 6.1.2008

Václav Cigler 14.12.2007 - březen 2008

Výstavní síň Camera

Miloš Špunýr - Mezi fotografií a ekologií 17.8.2007 - 18.1.2008

Jan Jedlička 30.11.2007 - 16.3.2008

Mendelovo muzeum

Otilie Demlová - Šuterová – plastiky a perokresby 9.10.2007 - 28.2.2008

Moravské zemské muzeum

Tři z Olomouce – Skupina PRS – Příkryl, Rusek, Stibor 10.10.2007 - 19.1.2008

Arktida a česká věda od 7.11.2007

Dietrichsteinský palác

Dětské muzeum

Strom jako biotop od 5.12.2007

Etnografický ústav MZM

Okno do českého loutkářství od 21.11.2007

Svetom, moje, svetom... (O slovenských drátenících) 12.12.2007 - 16.2.2008

Muzeum města Brna

Jú, Hele, výstava - ilustrace, volná kresba a grafika Stanislava Holého 29.11. - 3.2.2008

Nejkrásnější koberce orientu z českých a moravských sbírek 4.10.2007 - 20.1.2008

Hrad Špilberk - západní křídlo

Hračky nestárnou 16.5.2007 - 27.1.2008

Měnínská brána

Kořeny vúdů 13.12.2007 - 29.6.2008

Muzeum romské kultury

Věra Kotlářová: Jednou večer – sny? 28.9.2007 - 4.2.2008

Kolik je v nás člověka výstava o Vánocích v romské rodině 7.12.2007 - 31.1.2008

Technické muzeum v Brně

Nepál – hory 11.12. - 31.12.2007

Náš dědeček gramofon 27.11. - 31.12.2007

Fotografie Evy Řezáčové od 22.1.2008

Stopy na Lhotse a Lhotse Shar 19.1. - 17.2.2008

Nepálské umělecké řemeslo – ruční papír 19.1. - 17.2.2008

Bruntál

Muzeum v Bruntále, p.o.

Příroda bruntálska - znovuotevření expozice

od 15. listopadu 2007

V chlévě dítě spinká 30.11.2007 - 27.1.2008

Panenky a medvídci 12.12.2007 - 3.2.2008

Brušperk

Památník Vojtěcha Martínka

Galerie

Petr Prudký: Beskydské variace 9.11. - 31.12.2007

Břeclav

Městské muzeum a galerie

České loutkové divadlo 24.11.2007 - 20.1.2008

Mladí výtvarníci 24.11.2007 - 31.1.2008

galerie

Jaroslav Blažek jubilující 29.11. - 31.12.2007

synagoga

III. jubilejní břeclovská paleta 7.12.2007 - 31.1.2008

Čáslav

Městské muzeum a knihovna Čáslav

Veselé Vánoce aneb Křísíme české tradice 3.12. - 16.12.2007

Česká Lípa

Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě

Betlémy ze sbírky VMG v České Lípě 4.12. - 31.12.2007

Mašálkova síň

Vyznání - proč minulé věky nám mají co říci 2.12. - 31.12.2007

Galerie vlastivědného muzea

Podmalby na skle ze sbírky muzea 10.11. - 31.12.2007

Olga Menšíková 10.11. - 31.12.2007

České Budějovice

Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích

100. výročí Klubu českých turistů v Českých

Budějovicích listopad - prosinec 2007

Mapy a hvězdář 31.10. - prosinec 2007

Hrabě Jan Buquoy sociální reformátor doby osvícenství 1.11.2007 - 13.1.2008

Bořivoj Lauda: Lidové zvyky ve výtvarném umění 7.11.2007 - 1.1.2008

Kráska tradice - tradiční techniky v současné módě 8.11.2007 - 29.2.2008

Vánoce v muzeu 30.11.2007 - 6.1.2008

Slavné jihočeské vily 7.12.2007 - 13.1.2008

Wortnerův dům AJG

Slovenské umění 20. století 18.12.2007 - 3.2.2008

Český Krumlov

Egon Schiele Art Centrum o.p.s.

Světové dědictví UNESCO 1.11.2007 - 27.1.2008

Výsledky symposia "Český Krumlov - 100 let po Schielem" 1.12.2007 - 27.1.2008

Regionální muzeum v Českém Krumlově

Od 14. ledna jsou expozice a výstavy pro veřejnost uzavřeny. Zimní technická přestávka skončí 29. února 2008.

Na skle malované 1.1. - 31.12.2007

Obnovená krása 1.1. - 31.12.2007

Nebeští kavalérové, svěťci - patroni, přímlovci a ochranitelé uctívání na Šumavě. 3.7.2007 - 13.1.2008

Jak v dětství trávil volný čas naši předkové 27.11.2007 - 13.1.2008

Od sv. Ondřeje do Tří králů
(Adventní a vánoční výstava) 30.11.2007 - 13.1.2008
Šumavské obrázky z Fotoateliéru Seidel do 13.1.2008

Doksy

Památník K.H. Máchy

pobočka od 1.1.2007 – 31.3.2008 uzavřena

Dolánky u Turnova

Dlaskův statek

Vánoce na Dlaskově statku prosinec 2007

Domažlice

Galerie Bratří Špillarů

J. Vičar: Linoryty listopad - prosinec 2007

Muzeum Chodska v Domažlicích

Vánoce na Chodském hradu 30.11.2007 - 30.1.2008

Dvůr Králové nad Labem

Městské muzeum ve Dvoře Králové nad Labem

Vlasta Baránková: Obrázky pro děti 4.12.2007 - 13.1.2008

Františkovy Lázně

Městské muzeum Františkovy Lázně

Petr Kolář - "Obrazy" od 5.10.2007

Frydek-Místek

Muzeum Beskyd - Frýdecký zámek

S vůní tabáku 25.10.2007 - 20.4.2008

Vánoce dříve a dnes 14.12.2007 - 20.1.2008

Fulnek

Kostel sv. Josefa při Kapucinském klášteře

Panenky a jejich svět 3.10.2007 - 31.1.2008

Havířov

Památník životické tragédie v Havířově-

Živicích

Ten vánoční čas 5.12.2007 - 3.2.2008

Výstavní síň Musaion

Pohledy z mikro a makro světa 9.10. - 31.12.2007

Havlíčkův Brod

Galerie výtvarného umění

Jan Zrzavý na Vysočině 15.12.2007 - 3.2.2008

Muzeum Vysočiny Havlíčkův Brod, p.o.

Finsko - nejen vánoční 5.12.2007 - 30.1.2008

Hlinsko v Čechách

Soubor lidových staveb Vysočina - Betlém

Betlém vánoční 8.12. - 30.12.2007

Hluboká nad Vltavou

Alšova jihočeská galerie v Hluboké n.V.

České umění 20. století ze sbírek galerie - 1970–2007
8.9.2007 - 15.6.2008

Afrika mýma očima 2.12.2007 - 6.1.2008

Příběhy slovenské moderny. Slovenské moderní umění
1900–1948. 18.12.2007 - 3.2.2008

Hlučín

Muzeum Hlučínska, p.o.

Významné osobnosti české vědy a techniky
25.10.2007 - 27.1.2008

Výstava betlémů 15.12.2007 - 3.2.2008

Hodonín

Masarykovo muzeum v Hodoníně, p.o.

Jak se rodí večerníčky 22.11.2007 - 27.1.2008

Betlémy z domova i ze světa 6.12.2007 - 13.1.2008

Hradec Králové

Muzeum východních Čech v Hradci Králové

Zpátky do školy! do 16.3.2008

Výzkum k nezaplacení do 6.1.2008

Když si náš dědeček babičku bra... 9.11.2007 - 2.3.2008

Biedermeier 27.11.2007 - 29.6.2008

Hranice

Městské muzeum a galerie v Hranicích

Výstavní síň - Synagoga

Generace nula 22.11.2007 - 13.1.2008

Výstavní síň Stará radnice

Jak to vidím já - kresby žáků ZŠ Drahotuše a Potštát
27.11.2007 - 13.1.2008

Humpolec

Městské kulturní a informační středisko -

Muzeum dr. Aleše Hrdličky

Vánoční výstava Daniely Kociánové prosinec 2007

Betlémy prosinec 2007

Hustopeče

Městské muzeum a galerie

Noemi Raczová a Zsolt Lukacs: Oleje a grafiky
2.12.2007 - 7.1.2008

Chrast

Městské muzeum

Čtvero ročních období – výtvarné práce žáků ZŠ Chrast
a z výtvarné dílny Tomáše Pilaře v Luži

6.12. – 23.12.2007

Cheb

Galerie výtvarného umění v Chebu

Jiří Sopko: Ilustrace k pohádkám 1.12.2007 - 3.2.2008

Krajské muzeum Karlovarského kraje, p.o.

Albrecht z Valdštejna a Cheb aneb Smrt proradné šelmy
20.11.2007 - 25.2.2008

A.V.E. Valdštejn a Cheb aneb barokní sny Albrechta

Václava Eusebia 20.11.2007 - 25.2.2008

Vánoční výstava 27.11.2007 - leden 2008

Chotěboř

Městské muzeum Chotěboř

Vánoční výstava 30.11.2007 - 6.1.2008

Chrudim

Kabinet ex libris - umělecké sbírky PNP

Bohuslav Reynek 21.11.2007 - 31.1.2008

Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi

Kouzelný svět loutek 7.11. - 30.12.2007

Z pohádky do pohádky 8.11. - 30.12.2007

Regionální muzeum v Chrudimi

Variace na motýlí křídla - obrázky Jarmila Chládko
29.11.2007 - 28.2.2008

Vstupte do našeho světa - AUTISTIK Praha

13.12.2007 - 28.2.2008

Ivančice

Muzeum v Ivančicích

Panenky 1890-1980 9.11.2007 - 13.1.2008

Jablonec nad Nisou

Galerie Belveder

Podoby víry - Církev, náboženské společnosti
a duchovní hnutí v Jablonci 4.10.2007 - 11.1.2008

Muzeum skla a bižuterie v Jablonci n. Nisou

Václav Hanuš a jizerskohorská krystalerie
říjen 2007 - únor 2008

Umění všedního dne 18.10.2007 - 20.1.2008

Vánoce v muzeu 6.12. - 12.12.2007

Jablunkov

Výstavní síň Muzea Těšínska

Beskydská turistika 120 let KČT 28.11.2007 - 20.5.2008

Jesenice

Vlastivědné muzeum Jesenice

Od Adventu k Vánocům 22.11.2007 - 6.1.2008

Jičín

Regionální muzeum a galerie v Jičíně

Kartouza ve Valdicích uzamčený svět - historie věznice
(1857–2007) 6.10.2007 - 3.2.2008
Démoni – kouzla, čary a věštby 30.11.2007 - 3.2.2008

Jihlava

Muzeum Vysočiny Jihlava, p.o.

Strašáci aneb úpadek strašáctví nejen na Moravě
26.10.2007 - 2.1.2008
Světky v umění 7.12.2007 - 6.1.2008
Archeologie na Vysočině od 1.11.2007

Oblastní galerie vysočiny v Jihlavě

Mikuláš a Emila Medkovi / souvislosti
23.11.2007 - 20.1.2008
Řeč umění I.: Umění do roku 1918 23.11.2007 - 28.9.2008

Jilemnice

Krkonošské muzeum Jilemnice

Vánoční výstava 2.12.2007 - 28.2.2008

Jílové u Prahy

Regionální muzeum v Jílovém U Prahy

Merkur – nestárnoucí stvařebnice 3.11.2007 - 30.3.2008
Jílovsko očima Vojtěcha Touše do 20.1.2008
Jílovský Betlém 1.12.2007 - 6.1.2008

Jílovice-Kojákovice

Společnost Rožmberk o.p.s. - Vesnické

muzeum a informační centrum Kojákovice

Vánoční výstava prosinec 2007

Jindřichův Hradec

Muzeum Jindřichohradecka

Epitafy Emy Destinnové 1.4.2007 - 6.1.2008
Kdo si hraje, nezlobí! 24.5. - 30.12.2007
200 let od obnovení jindřichohradeckého gymnázia
14.6. - 30.12.2007

Jiří Daniel: Karikatury 1.11.2007 - 6.1.2008

Fotografie Zdeňka Thomy - Chuť čaje, chuť zenu
15.11.2007 - 6.1.2008

Mladí jihočeští výtvarní umělci 6.12. - 30.12.2007

Národní muzeum fotografie, o.p.s.

Miloslav Stibor - Fotografie 1957–2004
listopad - prosinec 2007

Kamenice nad Lipou

Městské muzeum

Vánoční výstava prosinec 2007

Karlovy Vary

Krajské muzeum Karlovy Vary, p.o.

Krušnohorský hrnčířský spolek 17.10. - 31.12.2007

Vánoční výstava 12.12.2007 - 30.1.2008

Muzeum Zlatý klíč

Šaty dělají pračlověka, pravěk očima i rukama
10.10. - 31.12.2007

Karviná - Fryštát

Výstavní síň Interklub Karviná

Ze zámeckých komnat 14.11.2007 - 4.5.2008

Kladno

Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně

Otevření rekonstruované budovy muzea prosinec 2007

Klatovy

Vlastivědné muzeum Dr. Hostaše v Klatovech

Výstava ke 100. výročí dostavění hlavní budovy
klatovského muzea 10.1 - 31.12.2007
Karel Klostermann - putovní výstava
19.9.2007 - 31.12.2008

Klenová

Vlastivědné muzeum Dr. Hostaše v Klatovech

Výstava ke 100. výročí dostavění hlavní budovy
klatovského muzea do 31.12.2007
Karel Klostermann - putovní výstava 19.9.2007 - 25.2.2008
Dej bůh štěstí tomu domu 21.11.2007 - 4.1.2008

Kolín

Regionální muzeum v Kolíně

Dvořákovo muzeum Kolínska v pravěku

Vánoce očima dětí 7.12.2007 - 30.12.2007

Historie Královského města Kolína

Josef Švarc: Výběr z díla 8.11. - 30.12.2007

Krajinomalba Josefa Burkharda 4.12. - 30.12.2007

Kuchyně našich babiček 4.12. - 30.12.2007

Kopřivnice

Regionální muzeum v Kopřivnici o.p.s. -

Muzeum Fojtství

Kam jsme došli – 75 let KČT Kopřivnice
7.12.2007 - 25.2.2008
Keramické modely tatrovek 29.2. - 4.5.2008

Regionální muzeum v Kopřivnici o.p.s. –

Technické muzeum – Šustalova vila

Plyšáci médové 1.11.2007 - 28.8.2008

To tu ještě nebylo 6.3. - 1.6.2008

Kouřim

Muzeum Kouřimska v Kouřimi

Vánoce očima dětí aneb vánoční dílnička skřítky
dřevíčka 27.11. - 30.12.2007

Muzeum lidových staveb v Kouřimi

Ještě musím do Betléma dítko kolíbat
27.11. - 30.12.2007

Králíky

Muzeum čs. opevnění z let 1935–38 Pěchotní

srub K – S 14 "U Cihelny"

Život četaře Arnošta Hrada 10.9.2007 - 1.10.2008

Krásno

Krajské muzeum Karlovy Vary, p.o.

Hornické muzeum Krásno

expozice Raně novověkého hornictví od 15.9.2007

Krnov

MIKS - městské muzeum

Když zbraně řinčí září - prosinec 2007

Adventní věnec prosinec 2007

ZUŠ Krnov - práce studentů 9.12. - 28.12.2007

Kutná Hora

České muzeum stříbra

Kamenný dům
Vánoce v Kamenném domě 5.12. - 30.12.2007

Galerie Felixe Jeneweina města Kutné Hory

Barbora Lungová: Obrazy 15.11. - 30.12.2007

Galerie Felixe Jeneweina - Vlašský dvůr

Jacques Callot (1592-1635): Grafiky 4.10. - 30.12.2007

Lanškroun

Městské muzeum Lanškroun

Čas radosti, veselosti nastal nám - Betlémy z muzejních
a soukromých sbírek 2.12.2007 - 13.1.2008

Liberec

Severočeské muzeum v Liberci, p.o.

Před snídaní, po snídaní 16.11.2007 - 1.1.2008

Hračky vonící dřevem 18.12.2007 - leden 2008

Lidice

Národní kulturní památka - Památník Lidice

Osud židovské rodiny Rečmannů ve 20. století
26.6. - 31.12.2007

Litoměřice

Oblastní muzeum v Litoměřicích, p.o.

Poslední česká knížata a jejich manželky
4.12.2007 - leden 2008

Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích, p.o.

Zátiší v malbě 19. století 7.12.2007 - 17.2.2008

Litomyšl

Regionální muzeum v Litomyšli

Historie ukrytá pod povrchem. Středověká osada u kostela sv. Bartoloměje u Jevíčka
17.11.2007 - 27.1.2008

Dětský svět na přelomu 19. a 20. století a betlemář

Vojtěch Večeře 2.12.2007 - 13.1.2008

Litovel

Městské muzeum Litovel

50 let kinemakluby Litovel 17.10. - 31.12.2007

Lomnice nad Popelkou

Městské muzeum a galerie

VI. výstava podkrkonošských betlémů
9.12.2007 - 6.1.2008

Louny

Galerie Benedikta Rejta

Zorka Ságlová 27.10.2007 - 3.2.2008

Oblastní muzeum v Lounech, p.o.

České granáty 6.11.2007 - 6.1.2008

Václav Šlajch: Obrazy 6.11.2007 - 6.1.2008

Lysá nad Labem

Muzeum Bedřicha Hrozného

Jindřiška Dvořáková: Perníkové Vánoce
19.11.2007 - 15.1.2008

Mariánské Lázně

Městské muzeum Mariánské Lázně

Vánoce očima dětí prosinec 2007

Léčebné Lázně Mariánské Lázně a.s.

a Hotel Hvězda

Michaela Zeinerová Brachtlová, Veronika Daňhelková – Fotografie 5.12.2007 - leden 2008

Máslovice

Malé máslovické muzeum másla

Betlém z másla 1.12.2007 - 27.1.2008

Čokoládové Vánoce 1.12.2007 - 27.1.2008

Mělník

Regionální muzeum Mělník

Zimní radovánky aneb zábava a sportování na sněhu
30.11.2007 - 6.1.2008

Kravaře

Visecká rychta v Kravařích

pobočka od 1.11.2007 – 31.3.2008 uzavřena

Kroměříž

Muzeum Kroměřížska

Jan Trampota – Malířské dílo 14.12.2007 - 1.2.2008

Milevsko

Milevské muzeum

Chut' Vánoc aneb vánoční formičky naší babičky
13.11.2007 - 1.1.2008

Mladá Boleslav

Muzeum Mladoboleslavka

Vánoce u Rudolfů aneb městské Vánoce na počátku 20. století 1.12.2007 - 6.1.2008

Loutkové divadlo od 28.10.2007

Poslední Germáni 10.1. - 17.2.2008

Most

Oblastní muzeum v Mostě, p.o.

Historie a současnost požární ochrany
25.10. - 31.12.2007

Vánoční nálada krušnohorská 4.12.2007 - 6.1.2008

Náchod

Galerie výtvarného umění v Náchodě

Náchodský výtvarný podzim 30.11.2007 - 13.1.2008

Nejdek

Národopisné muzeum v Nejdku

Souznění kultur v čase vánočním 29.11.2007 - 6.1.2008

Nová Paka

Suchardův dům (expozice Městského muzea v Nové Pace)

Betlémy řezbářů z Novopacka 19.11. - 16.12.2007

Nové Město na Moravě

Horácká galerie v Novém Městě na Moravě

Monika Vosyková: Sklo 4.10.2007 - 20.1.2008

Josef Kos: Malba a grafika 24.10.2007 - 27.1.2008

Josef Kremláček: Ilustrace 8.11.2007 - 24.2.2008

Horácké muzeum

Betlémy (nejen z Vysočiny) 23.11.2007 - 12.1.2008

Nové Strašecí

Městské muzeum

Keltové na Rakovnicku - nová expozice od 13.12.2007

Zimní hrátky a radovánky 28.11.2007 - 6.1.2008

Nový Bor

Sklářské muzeum Nový Bor

40 let sklářského "kombinátu" Crystalexu Nový Bor
26.10.2007 - 10.2.2008

Nový Jičín

Muzeum Novojičinska, p.o.

Vánoce ve městě 27.11.2007 - únor 2008

Nymburk

Vlastivědné muzeum Nymburk

Textil a oděvní doplňky z našich sbírek
15.12.2007 - únor 2008

Olomouc

Muzeum umění Olomouc

Josef Bergler a grafika v Čechách 1800–1830
20.9.2007 - 1.1.2008

Umění l'art brut v českých zemích 4.10.2007 - 27.1.2008

Spolek Obecní dům Bmo

Elly a Oscar Oehlerovi prosinec 2007 - leden 2008

Vlastivědné muzeum v Olomouci

Litovelské Pomoraví na sklonku roku 9.11.2007 - 7.1.2008

Agios Oros - mnišská republika 23.11.2007 - 7.1.2008

Opava

Slezské zemské muzeum - Výstavní budova

Los - vzácný zatoulanec ve Slezsku (nový exponát ve sbírkách SZM) do 31.12.2007

Noryuiki Sawa - japonský loutkář 1.11.2007 - 3.1.2008

Orlová-Lutyně

Výstavní síň Muzea Těšínska, Dům dětí a mládeže

Hračky naší Kačky 27.9.2007 - 28.2.2008

Ostrava

Ostravské muzeum, p.o.

Umění v květinách 16.8. - 30.12.2007

Tvář středověké Ostravy 14.9. - 30.12.2007

Divadlo Antonína Dvořáka v proměnách doby

a uměleckých souborů 29.10.2007 - 10.1.2008

Fenomén Vítkovic 6.12.2007 - březen 2008

Pardubice

Východočeské muzeum v Pardubicích

Leo Bureš: VODINKY 21.9.2007 - 6.1.2008

Design - nová tvář věcí I. (Sklo a porcelán)

2.11.2007 - 27.1.2008

Vánoční stromček, historie a současnost

23.11.2007 - 3.2.2008

Paseky nad Jizerou

Památník zapadlých vlastenců

Z historie pasecké papírny 9.6.2007 - 1.4.2008

Betlémy ze soukromé sbírky 1.12.2007 - 1.4.2008

Pelhřimov

Muzeum Vysočiny Pelhřimov, p.o.

Zemědělská usedlost na Vysočině prosinec 2007

Petřvald u Karviné

Výstavní síň Muzea Těšínska –

Technické muzeum

Dřevěné kostely na Těšínsku 6.2. - 31.12.2007

Písek

Prácheňské muzeum v Písku

Kuriozity II. 10.11.2007 - 31.12.2007

Šperky prosinec 2007

Starý Písek ve fotografii 4.12.2007 - 31.12.2007

Betlémy ze sbírek muzea 4.12.2007 - 31.12.2007

František Doubek – grafika 7.12.2007 - 31.12.2007

Plzeň

Západočeské muzeum v Plzni

Dinosaurů z Patagonie 3.8.2007 - 6.1.2008

Václav Špillar: Africa, America, Australia - fotograf
zajímavých přírodních lokalit tří kontinentů

26.10.2007 - 6.1.2008

Merkur žije! 2.11.2007 - 17.2.2008

Archeologie není jen... 8.11.2007 - 13.1.2008

Betlémy 7.12.2007 - 27.1.2008

Poděbrady

Polabské muzeum

Hana Benešová: Keramika 1.12. - 30.12.2007

Vánoční výstava 1.12. - 30.12.2007

Prace u Brna

Památník Mohyla míru

202. výročí "bitvy tří císařů" od 2.12.2007

Los - vzácný zatoulanec ve Slezsku (nový exponát
ve sbírkách SZM do 31.12.2007

Noriyuki Sawa - japonský loutkář 1.11.2007 - 3.1.2008

Divadlo Antonína Dvořáka v proměnách doby

a uměleckých souborů 29.10.2007 - 10.1.2008

Fenomén Vítkovic 6.12.2007 - březen 2008

Hlavní město Praha

Galerie Josefa Sudka

Emanuel Kimla: Fotografie 11.10.2007 - 13.1.2008

Galerie Rudolfinum

Americké umění 3. tisíciletí 6.12.2007 - 24.2.2008

Museum Kampa - Nadace Jana a Medy

Mládkových

Frank Malina 7.11.2007 - 8.1.2008

3x Theodor Pištěk 30.11.2007 - 20.1.2008

Muzeum dětské kresby - Dům U Zelené žáby

Vánoce včera a dnes 3.12. - 17.12.2007

Vánoční výstava Veselé školy 17.12.2007 - 7.1.2008

Muzeum hlavního města Prahy

Zapomenuté obrazy. Praha 19. století

17.10.2007 - 27.1.2008

Medvědi, medvídci... a jejich kamarádi

21.11.2007 - 24.2.2008

Muzeum Policie ČR

Zákeřné a zakázané zbraně 1.7. - 31.12.2007

Figurama 2007 1.10 - 31.12.2007

Národní galerie v Praze

Veletřní palác; Sbirka moderního a současného umění
a Sbirka umění 19. století

Finalisté: Cena NG 333 a Skupiny ČEZ

7.12.2007 - 24.2.2008

Slavné pražské vily

16.11.2007 - 6.1.2008

Nový domov 2007

7.12.2007 - 6.1.2008

Michael Rittstein: Vlhkou stopou 12.12.2007 - 27.4.2008

malá dvorana

Roland Schauls: The Portrait society 5.10.2007 - 6.1.2008

ochoz mezaninu

Současné zimbabwské sochařství 29.6. - 31.12.2007

respirium mezaninu

Irena Jůzová: Kolekce - Série (Ozvěny Benátského
bienále)

12.12.2007 - 30.3.2008

NG – Palác Kinských; sídlo Sbirky kresby

a grafiky

Václav Hollar (1607–1677) a Evropa mezi životem

a zmarem 12.10.2007 - 13.1.2008

NG – Zámek Zbraslav; Sbirka mimoevropského umění

Umění Koreje 16.6.2007 - 17.5.2009

Figurální malba východní Asie 24.11.2007 - 24.2.2008

NG – Šternberský palác; sídlo Sbirky starého umění

Rachel Ruysch (1664–1750) – Lesní zákoutí s květinami

14.12.2007 - 1.1.2008

Mistrovské dílo hostem v Praze: Rembrandt – Muž

s vousy a baretem 13.6.2007 - 31.1.2008

Národní muzeum

Co se skrývá pod pozlátkem? Muzejní palác volá

po rekonstrukci 15.6. - 31.12.2007

Lišejnky kolem nás 8.11.2007 - březen 2008

Mechovky – skrytá krása 16.3.2007 - 13.1.2008

Stopy lidí – pěšky od pravěku na Měsíc

28.11.2007 - 30.6.2008

Pocta Bibli kralické – K 550 letům založení Jednoty

bratrské 7.11.2007 - 6.1.2008

Hollareum

Lety do minulosti 24.10.2007 - 13.1.2008

Valdštejnská jízda

Albrecht z Valdštejna a jeho doba 15.11.2007 - 17.2.2008

NM – České muzeum hudby

Zaniklé chrámy 5.10.2007 - 4.2.2008

NM – České muzeum hudby – Muzeum Bedřicha Smetany

Muzeum Bedřicha Smetany 1926–2006 do 31.12.2007

NM – České muzeum hudby – Muzeum Antonína Dvořáka

Prahou po stopách Antonína Dvořáka
24.4.2007 - 30.3.2008

NM – Historické muzeum - národopisné

oddělení - Musaion

Šperk a kroj 20.9.2007 - 3.2.2008

NM - Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

Masky Čokve – z cyklu výstavek na téma „Afrika“
15.11.2007 - 6.1.2008

Komunální politik Vojta Náprstek 16.9.2006 - 1.1.2008

Paní, nesu Vám psaní 22.2.2007 - 1.1.2008

Théby, město bohů a faraónů 25.10.2007 - 24.2.2008

Javanská batik říjen - prosinec 2007

NM – Odbor náměstka pro centrální sbírkotvornou a výstavní činnost - Oddělení správy

Lobkovického paláce

Čechy a znovuzrození habsburské monarchie
od 15.11.2007

Jsi bytost pozemská či nebeská? Žena v indické výtvarné tradici
20.11.2007 - 10.2.2008

Národní zemědělské muzeum

Do neznáma 14.12.2007 - 3.2.2008

Pedagogické muzeum J. A. Komenského

Cesta do hlubin študákovy a kantorovy duše. Pedagog a spisovatel Jaroslav Žák
29.11.2007 - 30.3.2008

Poštovní muzeum

Karel Dvořák – grafický design 6.12.2007 - 3.2.2008

Svůj k svěmu – Pohlednice jako výraz národní identifikace v Českých zemích
7.2. - 30.3.2008

Správa Pražského hradu, Oddělení kultury

Pražský hrad ve fotografii 1939–1989
23.8.2007 - 6.1.2008

Císařská konírna

Skupina výtvarných umělců Máj 1957 17.8. - 15.12.2007

Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze

Předlohy a předobrazy – ornamentální rytiny v Uměleckoprůmyslovém muzeu v Praze
26.9.2007 - 6.1.2008

Argentinská tradice pití maté 19.12.2007 - 24.2.2008

Kytky v popelnici – Společnost a móda v sedmdesátých letech v Československu
7.12.2007 - 17.2.2008

Galerie Josefa Sudka

Emanuel Kimla: Fotografie 11.10.2007 - 13.1.2008

Jan Lauschmann: Praha – Brno 17.1. - 20.4.2008

Židovské muzeum v Praze

Měšťanský dům – nová stálá expozice od 28.10.2007

Bedřich Feigl: Obrazy, grafika, kresby
1.11.2007 - 20.1.2008

Hella Guth 6.2. - 27.4.2008

Prachatice

Prachatické muzeum

Vánoční výstava 27.11. - 31.12.2007

Muzeum České loutky a cirkusu

Charta a její doba, doba a její charta – výstava k 30. výročí Charty 77
14.11.2007 - 6.1.2008

Prostějov

Muzeum Prostějovska v Prostějově, p.o.

Zkameněliny – archiv života 26.10.2007 - 3.2.2008

Z kovu a ohně 8.11.2007 - 10.2.2008

Václav Brožík – obrazy 8.11.2007 - 27.1.2008

110 let umění gobelínů na Moravě 16.11.2007 - 27.1.2008

Betlémy 29.11.2007 - 13.1.2008

Kartografické zájmy a kartografická tvorba prostějovských učitelů
6.12.2007 - 24.2.2008

Předklášteří

Podhorácké muzeum

Adventní setkání v Podhoráckém muzeu prosinec 2007

Když dne ubývá, vezmu svícen 21.10.2007 - 27.1.2008

Upřímnýma očima 16.12.2007 - 23.3.2008

Přerov

Muzeum Komenského v Přerově, p.o.

Sága moravských Přemyslovců 20.9. - 26.12.2007

Štědrý večer nastal – výstava betlémů
1.12.2007 - 15.1.2008

J. Ryšavý – I. Kříž – výběr z díla 17.1. - 24.2.2008

Z přírůstků Muzea Komenského za rok 2007
24.1. - 30.3.2008

Kouzlo kupeckého krámků 31.1. - 27.4.2008

Kouzlo dětství 17.1. - 6.4.2008

Galerie přerovského zámku

Opeřené múzy 7.10.2007 - 13.1.2008

Přerov nad Labem

Polabské národopisné muzeum

Lidové Vánoce v Polabí 1.12. - 30.12.2007

Přeštice

Dům historie Přešticka

Svět panenek 4.10.2007 - 6.1.2008

Příbor

Muzeum a pamětní síň Sigmunda Freuda

v Příboře

Motýli 3.10. - prosinec 2007

Baroni Sobkové a zámek Štáhlavice

15.11. - prosinec 2007

Příbram

Hornické muzeum Příbram

Příbramské Betlémy 7.12.2007 - 6.1.2008

Březové Hory – cáčovna dolu Vojtěch

Vánoce v hornickém domku a nadílka v Prokopské štoli
10.12. - 21.12.2007

Hornické památky Příbramska ve fotografii

6.10.2007 - 1.2.2008

Galerie Františka Drtikola, Zámeček

Příbramské Betlémy 7.12.2007 - 6.1.2008

Rajhrad

Památník písemnictví na Moravě

Petr Bezruč – 140. výročí narození klasika české literatury a personifikace Slezska 10.10. - 31.12.2007

Listování 12.12. - 16.12.2007

Rakovník

Muzeum T. G. M. Rakovník

Velký figurální Betlém L. Daenemarka

25.12.2007 - 6.1.2008

Rakovnická mansarda 28.12.2007 - 20.1.2008

Rokycany

Muzeum Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech

Jak se vařilo a jedlo o Vánocích v minulosti

1.11. - 30.12.2007

100 let skautského hnutí v Rokycanech

16.11. - 31.12.2007

Roudnice nad Labem

Galerie moderního umění v Roudnici n. Labem

Jiří Korec: Sochy a medaile 8.11.2007 - 6.1.2008

Podřipské muzeum

Poslední Germáni v Čechách říjen - prosinec 2007

Roztoky u Prahy

Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy

Sklo jako obal - z historie užitého skla

12.9.2007 - 13.4.2008

Dítě, dětství, mateřství - péče o dítě v letech 1850–1950

14.11.2007 - 16.3.2008

Betlémy, tentokrát třebečské 7.12.2007 - 27.1.2008

Rýmařov

Městské muzeum Rýmařov

Galerie Octopus

Markéta Luskáčková: Fotografie 1.12. - 29.12.2007

Sedlčany

Městské muzeum Sedlčany

Příbramské Betlémy 27.11.2007 - 11.1.2008

Skuteč

Městské muzeum ve Skutči

Libor Píkora – Obrazy a obrázky 1.12. - 30.12.2007

Slaný

Vlastivědné muzeum ve Slaném

Tomáš Záborec: Obrazy a kresby 3.11. - 15.12.2007

Slavkov u Brna

Historické muzeum ve Slavkově u Brna

Adventní výstava 1.12. - 16.12.2007

Sokolov

Krajské muzeum Karlovarského kraje,

Muzeum Sokolov, p.o.

Mgr. Zdena Polívková: Obrazy 29.11.2007 - 6.1.2008

Strážnice

Městské muzeum

Narodil se Kristus Pán 25.11.2007 - 5.1.2008

Svitavy

Městské muzeum a galerie

Vánoční pohazení na duši – dřevo, kámen - rodina

Rejmanova a Bartoloměj Štěrba 3.12.2007 - 20.1.2008

Nad Betlémem vyšla hvězda 3.12.2007 - 20.1.2008

Šlapanice

Muzeum ve Šlapanicích

Slavkovský epilog 30.11.2007 - 31.1.2008

Šumperk

Vlastivědné muzeum v Šumperku, p. o.

O Perníku 23. 11.2007 - 13.1.2008

Oživená krása 21.12.2007 - 13.2.2008

Adolf Kašpar – Balada z rokoka 21.12.2007 - 9.3.2008

Galerie mladých

Petr Válek 7.12.2007 – 31.1.2008

Galerie Šumperska

Výtvarné umění regionu v letech 1850–1950 leden 2008

Tábor

Husitské muzeum v Táboře

Vánoční koncert Jiřího Emmera a jeho hostů prosinec 2007

Zdeněk Bouše – dobře utajený solitér českého výtvarného umění od 6.10.2007

Muzeum fotografie Šechtl a Voseček

Autochrom říjen 2007 - únor 2008

Tachov

Muzeum Českého lesa v Tachově

Stromy a mystika od 6.12.2007

Teplice

Regionální muzeum v Teplicích, p.o.

Vánoce s vůní perníku 6.12.2007 - 15.1.2008

Terezín

Památník Terezín – Malá pevnost

Ilona Staňková: Fotogramy, kresby 9.8. - 31.12.2007

Památník Terezín - Muzeum ghetta

Jana Zimmerová: Grafika 4.10. - 31.12.2007

Trutnov

Muzeum Podkrkonoší

Vánoce dětem 23.11.2007 - 20.1.2008

Třebíč

Muzeum Vysočiny Třebíč, p.o.

Obrázky na skle 11.10.2007 - 27.1.2008

Vladimír Netolička: Malba, grafika, plastika

8.11.2007 - 20.1.2008

Tradiční Vánoce

20.11. - 21.12.2007

Třinec

Muzeum Třineckých železáren, a.s. a města

Třince

I muži mají své... 14.12.2007 - 30.3.2008

Hvězdy stříbrného plátna, krásné ženy českého filmu

1933–1945 1.12.2007 - 30.1.2008

Galerie Na schodech

Pavel Zubek: Fotografie Třineckých železáren

září - říjen 2007

Turnov

Muzeum Českého ráje v Turnově, p.o.

Kočárky a dítě (1880–1980) ze sbírky Miloslavy

Šormové 15.11.2007 - 15.1.2008

Jak vzniká tavená skleněná krása 29.11. - 30.12.2007

Týn nad Vltavou

Městské muzeum

Vánoční výstava listopad - prosinec 2007

Patchwork – J. Harmachová listopad - prosinec 2007

Uherský Brod

Muzeum J.A. Komenského

Předolympijský Peking – fotografie čínských autorů

do 27.1.2008

Jednota bratrská 1457–2007 12.10.2007 - 10.2.2008

Michaela Lesařová-Roubíčková: grafika, kresba,

ilustrace do 27.1.2008

Uherské Hradiště

Galerie Slováckého muzea

Umění jihovýchodní Moravy – obrazy, sochy, kresby, grafika 1.1. - 31.12.2007

Letem světem na křídlech fantazie - výtvarný projekt

ZUŠ UH 4.10. - 21.12.2007

Portrét v české grafice 19. a 20. století 8.11. - 31.12.2007

Miroslav Malina: Obrazy, kresby 8.11. - 31.12.2007

Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, p.o.

Lidové bydlení na Uherskohradištsku

1.1. - 31.12.2007

Slovácko - národopisná expozice 1.1. - 31.12.2007

Uherské Hradiště - královské město

11.10.2007 - 10.2.2008

Portrét v české grafice 19. a 20. století ze sbírky Ing.

Milana Humplíka 8.11. - 31.12.2007

Uherský Brod

Muzeum Jana Amose Komenského

550. výročí vzniku Jednoty bratrské

12.10.2007 - 10.2.2008

Michaela Lesařová - grafika

30.11.2007 - 27.1.2008

Sikora – Mahdal – Eveno

8.2. - 13.4.2008

Úpice

Městské muzeum a galerie Julie W. Mezerové

Vánoce v muzeu 27.11. - 26.12.2007

Ústí nad Orlicí

Městské muzeum

Když jsou housle v pouzdře 28.4. 2007 - 30.5.2008

ZŠ Bří Čapků

Vánoce a Betlém prosinec 2007 - leden 2008
Violoncellista Bohuš Heran – 100. výročí narození
duben - prosinec 2007

Varnsdorf

Oblastní muzeum v Děčíně, p.o. – pobočka Varnsdorf

Projevy zbožnosti v lidovém prostředí v 18. a 19. století
12.12.2007 - 30.4.2008

Podzemí Lorety – soubor fotografií a dokumentů klášterního areálu v Rumburku
od 12.12.2007

Vlašim

Muzeum Podblanicka

A znovu vyšla hvězda 29.11. - 30.12.2007

Vodňany

Městské muzeum a galerie

Klub vodňanských výtvarníků 25.11. - 30.12.2007

Vojna u Příbrami – Lešetice

Památník Vojna u Příbrami

Uran v českých dějinách (nová stálá expozice)
od 3.10.2007

Vrchlabí

Krkonošské muzeum – Tři historické domy

Joannes Koehler: Obrazy 8.12.2007 - 16.3.2008

Správa KRNP, Krkonošské muzeum –

Augustiniánský klášter

Archeologické stopy sklářství v Krkonoších
12.12.2007 - 30.3.2008

Společná filatelická výstava k 170. výročí pošty

Vrchlabí a 15. výročí české známky
28.11.2007 - 10.2.2008

Joannes Koehler – malíř, který nedošel cíle...
18.12.2007 - 16.3.2008

Vysoké Mýto

Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě

Ladovské Vánoce 2.12. - 30.12.2007

Vysoké nad Jizerou

Vlastivědné muzeum pro Vysoké nad Jizerou a okolí

Dědictví kamenů – fotografie Jana Anděla
1.12.2007 - 17.2.2008

Tajemný vesmír 1.12.2007 - 1.2.2008

Hračky dětí na začátku dvacátého století
1.12.2007 - 2.2.2008

Výtvarné práce dětí (keramika, malba, kresba)
4.12.2007 - 2.2.2008

Zábřeh

Vlastivědné muzeum

Václav Hollar 6.12.2007 - 31.1.2008

Zbiroh

Městské muzeum ve Zbiroze

Výstava Betlémů ze zbirožských domácností
3.12.2007 - 7.1.2008

Zlín

Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně, p.o.

Veselé vánoční hody 1.12.2007 - 3.1.2008

Expedice Venezuela 13.12.2007 - 24.2.2008

Ilustrovala jsem Babičku i Broučky... věnováno Marii Fischerové-Kvěchové
24.1. - 20.4.2008

Znojmo

Jihomoravské muzeum ve Znojmě, p.o.

Dům umění

Oskar Pařka: Retrospektiva 15.11.2007 - 31.1.2008

Zubrnice

Muzeum lidové architektury

Vánoce ve skanzenu 15.12. - 16.12.2007

Žacléř

Městské muzeum Žacléř

Dědictví – Fotografické sympozium 1.12.2007 - 31.1.2008

Žamberk

Městské muzeum Žamberk

15 let valašského mikulášského jarmarku
29.10.2007 - 6.1.2008

Vánoce s vůní perníku 2.12. - 16.12.2007

Žatec

Regionální muzeum K. A. Polánka v Žatci

Po stopách starých řemesel nejen v Žatci
15.9. - 31.12.2007

Galina Égerová – obrazy 25.11. - 31.12.2007

Na Vánoce dlouhý noce 2.12.2007 - 20.1.2008

Železný Brod

Městské muzeum v Železném Brodě

Výstava obrazů Jiřího Škopka na Bělišti 1. - 16.12.2007

Vánoční trhy na Bělišti 4.12. - 19.12.2007

Žirovnice

Městské muzeum

Vánoce na zámku 2.12.2007

Zážitek z prostoru, který ohraničují jen okolo se vypínající čerstvě zasněžené vrcholky Alp a obloha se startujícími a přistávajícími letadly, byl vskutku famózní. Vzpamatovávali jsme se z něho ještě v autobusu během cesty nádherným krajem Solné komory s cílem v císařsky proslulém lázeňském městě Bad Ischl. Déšť nám opět překazil plánovanou večerní procházku po městě, a tak nám pro dojmy zbylo „jen“ příjemné posezení v jedné z typických restaurací se skvělou večeří a některým z nás letmé nahlédnutí na místo císařových letních pobytů – Kaiservilla – následujícího dne ráno těsně před startem na další cestu.

Uchváčení alpskou krajinou jsme dorazili do kouzelného městečka Hallstatt, které dalo jméno celé jedné pravěké kultuře. Tísní se na břehu stejnojmenného jezera u strmých svahů skalnatého úpatí monumentálního masivu Dachsteinu, dosahujícího až do výšky 2 995 m n. m. Jeho neopakovatelná poloha z něj činí jedno z nejoblíbenějších turistických středisek Solné komory. V roce 1846 zde našel důlní inspektor Johann Ramsauer dvě kostry s bronzovými ozdobami a během dalších 19 let odhalil 993 hrobů s asi 6000 předměty (jehlice, spony, pásky, náušnice, náhrdelníky, bronzové kotle, vázy, mísy) z doby cca 700 až 450 př. n. l. Hallstatt však proslavila také těžba soli. O tom, ale i o další historii tohoto místa vypovídá v 26 zastaveních expozice v místním, sice malém, ale moderně vybaveném muzeu. Přivítal nás v něm předseda muzejního spolku, který muzeum zřizuje, Rudolf Gamsjäger, podle jehož slov se provoz této instituce financuje téměř výhradně z vlastních výnosů. Od roku 1997 je region Hallstatt včetně muzea zapsán na seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. My jsme si zde ještě prohlédli farní kostel Nanebevzetí P. Marie doložený k roku 1320 s freskami z let

1490–1507 a s dvěma pozdně gotickými oltáři v závěru parlérovsky zaklenutého dvojloží. Levý z doby kolem roku 1460 je věnován Ukřižování, pravý, mariánský, dílo L. Astla z roku 1515, je považován za jedno z nejvýznamnějších děl evropské pozdní gotiky. Nešlo vynechat ani malé náměstí s barokním sloupem Nejsvětější Trojice a malebné nábřeží jezera lemované starými domy.

Z Hallstattu jsme se již obrátili na zpáteční cestu domů. Zastavili jsme se ještě ve vesničce Traunkirchen ležící na malém poloostrově vybíhající do Travenškého jezera, jejíž farní kostel s osmibokou věží trůní na skále v jezeře jako hrad. Nejkrásnější částí jeho barokního interiéru s pěti oltáři je originální rybářská kazatelna ve tvaru lodi s postavami z rybolovu sv. Petra z roku 1573. Další zastávkou bylo město Gmunden, odedávna překladiště soli – nejprve z Hallstattu, později ze solných dolů v Ischlu a v Ebensee, které bylo rovněž konečnou stanicí jižní větve koněspřežné železnice spojující je s Lincem a Českými Budějovicemi. U řeky vytékající z jezera stojí dodnes budova celního úřadu, kde se vybíralo clo za sůl odváženou po řece Traun směrem k Dunaji. Této celnici vděčí okolní kraj za jméno Solná komora (Salzkammergut). Než jsme opustili rakouské území, navštívili jsme ještě krátce kostel ve vesničce Kefermarkt a obdivovali zde nádherný gotický křídlový oltář z roku 1491.

Rakouské kulturní fórum pod vedením jeho ředitele Mag. Waltera Persché, jenž nás cestou osobně provázel, stejně jako jeho pracovník pan Christoph Esser, který skvěle připravil program exkurze a o její účastníky po celou dobu včetně tlumočení pozorně pečoval, si zaslouží naše upřímné poděkování.

Pavel Ciprian

16. setkání pracovníků z českých, bavorských a saských muzeí v Pasově

Ve dnech 3.–5. října 2007 se konalo již 16. setkání pracovníků z českých, bavorských a saských muzeí. Tentokrát jsme se vrátili do bavorského Pasova (již jednou se tam setkání uskutečnilo), do nádherného historického města na soutoku tří řek. Tématem setkání byly společné perspektivy muzejní práce, regionální a přeshraniční spolupráce. Tentokrát zaznělo 12 příspěvků, jejichž tématem byla právě spolupráce muzeí – především v rámci různých přeshraničních aktivit financovaných z evropských finančních zdrojů. Z české strany byla již pro tato setkávání typická situace. Poměr přednášejících byl dodržen, zazněly zajímavé příspěvky z Ústí nad Labem, z Mostu, z Brna a z Liberce. Bohužel českých účastníků bylo velmi málo. České zájemce nepřilákal ani atraktivní doprovodný program. Byla to plavba lodí na Dunaji za krásného slunného počasí, návštěva zemské

výstavy Bayern – Böhmen a návštěva hradního muzea v Pasově, jehož expozice a výstavy vznikly a vznikají na základě česko-německé spolupráce. Najdeme zde české popisky. V roce 2008 je uspořádání konference na české straně. Bude se konat na začátku října v Chebu a tématem bude strava a jídlo z pohledu muzejních pracovníků; nejen jídlo a stravování, ale i prezentace sbírek, které se váží k vaření. Pro inspiraci jsme zašli k našim východním sousedům, kde se konala slovenská konference na obdobné téma *Tradicie kulinárnej kultury na Slovensku Chute a vone* na konci listopadu v Martine. Věřím, že pro tentokrát alespoň jednou v historii pořádání těchto setkávání bychom mohli být početně více zastoupeni. Termín a konkrétnější program konference bude znám nejpozději do jara roku 2008.

Eva Dittertová

Bavorsko – Čechy 1500 let sousedství

Bavorská zemská výstava Zwiesel 2007

25. květen – 14. říjen 2007

Téměř šest měsíců se konala v malém bavorském městečku se sklářskou tradicí unikátní výstava, která mapovala bavorsko-české soužití. Už od státní hranice na výstavu upozorňovali dva maskoti – dva lvi – jeden modrý a druhý červený. Byli kmotry tohoto mimořádného počínu, výstavy a celé řady doprovodných programů ve Zwieselu a v jeho blízkém okolí. Na výstavě bylo vystaveno přes 400 unikátních exponátů, které zapůjčila muzea nejen z Bavorska a České republiky, ale i z mnohých jiných zemí. Chronologicky seřazená témata ze společných dějin nás prováděla malými či většími místnostmi (bývalá dívčí škola). Pořadatelé Dům bavorských dějin v čele s vědeckým kurátorem výstavy vybrali skutečně unikátní předměty církevního umění,

dokonalé řemeslnické zlatnické a stříbrnické práce, obrazy, sochy, ale i předměty představující každodennost v životě sousedů Čechů a Němců. Na vlastní oči jsme mohli vidět Zlatou bulu Karla IV. či text Mnichovské dohody. Všechna období byla představena na příkladech oboustranného soužití, pořadatelé se nevyhnuli ani konfliktnímu 20. století, ba naopak z celé výstavy tomuto období věnovali patřičnou a možná nejdůkladnější pozornost, a dle mého soudu právě toto období zvládli z celé výstavy nejlépe. Texty a popisy exponátů byly samozřejmě dvojjazyčné, průvodci mluvili německy, ale na objednávku bylo možno zarezervovat český mluvícího průvodce výstavou.

Eva Dittertová

Rozhovor

Otázky pro generálního ředitele Národního technického muzea Mgr. Horymíra Kubíčka

Pane magistře, ministr kultury Vás jmenoval generálním ředitelem Národního technického muzea. Mohl byste vyjádřit své první pocity, když jste držel v rukou jmenování?

Považuji za čest vést tuto národní paměťovou instituci a být členem širšího týmu pana ministra kultury Václava Jehličky. Jmenování jsem přijal jako osobní výzvu a příležitost uplatnit své podněty a zkušenosti.

Mohl byste se čtenářům Věstníku stručně představit?

Snad čtenáře nebude můj fádňí životopis nudit. Narodil jsem se 1.11.1961 a pocházím z Červené Vody na moravsko-česko-polském pomezí. Po absolvování gymnázia v Žamberku (1980) a Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (1985) jsem učil v aprobaci český jazyk a dějepis na ZŠ v Dobroníně u Jihlavy. Od roku 1990 jsem poznával taje muzejní práce ve sbírkách a při tvorbě nových expozic Okresního muzea v Pelhřimově. Pro ochranu historického rázu města a zachování hodnot MPR Pelhřimov jsem v roce 1994 s kolegy založil Klub přátel historického Pelhřimova a rozšířil si své zájmy o nemovitě a movité kulturní památky. V profesní vazbě s muzeem jsem zůstal i v práci vedoucího oddělení památkové péče a územního plánu referátu regionálního rozvoje Okresního úřadu v Pelhřimově (1995–2001), i jako vedoucí odboru kultury a památkové péče Krajského úřadu kraje Vysočina (2001–2007). Podíl na obnově kulturních památek v kraji, spolupráce s odborníky nejen v krajských muzeích i galeriích na Vysočině a vyhlášené grantové programy v oblasti kultury byly motorem mé práce před nástupem do NTM v Praze.

Do Národního technického muzea jste nastoupil v době, kdy probíhá rekonstrukce hlavní budovy, bylo třeba řešit řadu problémů např. kolem Železničního muzea a navíc čtenáři sledující zprávy médií zaregistrovali jistě napětí ve vztazích uvnitř muzea. Jak byste charakterizoval situaci muzea dnes?

NTM se nachází ve zlomové situaci a řeší řadu zásadních otázek své budoucnosti. Za prvořadý úkol považuji stabilizaci chodu muzea, obnovení fungující komunikace a společnou práci na nových projektech. S týmem, který dokázal překonat následky povodní zasažené Invalidovny, rád vstupuji do hledání optimální varianty organizačního řádu, k zavádění systému delegování úkolů, do repase některých stávajících a přípravy dalších expozic v hlavní budově, nikoli jako krizový manažer, ale s plány na další desetiletí. Rozsáhlá rekonstrukce budovy, odmítnutí dosavadní ústupové taktiky muzea k opuštění pražské lokace Železničního muzea a příprava záměrů nových expozic, včetně expozice ŽM v depu Masarykova nádraží v Praze se může stát výzvou k aktivitě a seberealizaci pro všechny pracovníky NTM.

Návštěvníci mají Národní technické muzeum spojené především s dopravní halou, sice plnou atraktivních exponátů, ale přece jen už poněkud omšelou a už méně atraktivními dalšími expozicemi „pro odborníky“. Jaká je Vaše představa o budoucím způsobu prezentace fenoménu techniky, průmyslu a vědy? Co by se mělo pro návštěvníky po znovuootevření muzea veřejnosti změnit?

Základním znakem nově zpřístupněného NTM by měla být jeho otevřenost a možnost poznání unikátních exponátů v souvislostech. Představené příběhy sbírek mohou poskytnout návštěvníkům prožitek kontaktu s naší minulostí, hrdost na své předky i inspiraci. Technika je mimořádný fenomén a poznání špičkové technické kultury minulosti dokáže ovlivnit i vnímání soudobé techniky v našich životech.

Vestibul s exponátem měsíce jako vizitkou současné technické kultury země, rozsáhlá prodejna s modely, stavebnicemi, knihami i suvenýry aj., ale i restaurace v suterénu budovy budou volně přístupné. Symbolické vstupné do expozic a výstav pak umožní návštěvníkům široký výběr služeb – speciální průvodcovské programy, zvukové průvodce s jedinečnými nahrávkami a odborným výkladem, zakoupení tištěných průvodců a odborné literatury. Chceme také návštěvníkům nabídnout opravdu hory-doly – tj. prohlídku unikátní expozice rudného i uhelného dolu i výklad animátora k panoramatu Prahy z terasy na střeše budovy. Atraktivní expozice NTM doplněné o interaktivní předměty, o jedinečné výstavy či filmové projekce by se mohly stát cílem celodenních výletů škol i rodin nebo místem setkávání přátel.

Nepochybuji o tom, že banální otázka, jaký je Váš osobní vztah k technice, si nezaslouží jinou než banální odpověď, že je „kladný“. Ale přece – mohl byste jej nějak blíže charakterizovat? Zkuste třeba říct, v čem, podle Vás, spočívá hlavní smysl muzealizace dokladů techniky, průmyslu a vědy? Je to jen o připomínání třeba těch „báječných mužů na létajících strojích“ nebo „báječných mužů s klikou“? A na co byste pozval do Vašeho muzea lidi, kteří o techniku jako takovou zájem nemají? Bude mít muzeum zájem i o ně?

NTM je paměťovou institucí shromažďující sbírky hmotných dokladů vývoje techniky, průmyslu, dopravy, architektury a vědy české a zahraniční provenience zejména z území České republiky. Naším cílem je seznamovat veřejnost s významem, který měly české země pro technický a průmyslový pokrok v evropském kontextu zejména v posledních dvou stoletích. Shromažďování a poznání hmotných dokladů historie nás může dovést k pokoře před minulostí, probudit v nás schopnost intenzivně vnímat současnost a stát se otevřenými pro vše, co přinese budoucnost.

Ačkoliv NTM je jistě chrámem techniky a vědy, může oslovit i návštěvníky bez hlubšího zájmu o techniku např. zajímavými výstavami užitého umění, průmyslového designu, fotografie apod. Expozice Technika v každodenním životě by mohla zaujmout zejména ženy a vtipně předvést možné i nemožné technické pomocníky v domácnosti za posledních 150 let.

Naše expozice, výstavy, knihovna, archiv či kino, ale i restaurace, obchod, historický kolotoč i vyhlídková terasa na střeše se budou těšit na každého návštěvníka.

Pane generální řediteli, zkuste si představit, že s Vámi nějaký redaktor Věstníku bude dělat rozhovor po Vašem pětiletém působení ve funkci. O čem byste za těch pět let nejraději mluvil?

Těším se na rozhovor o fungování nového Centra stavitelského dědictví NTM v Plasích, o finalizaci expozic v Železničním muzeu na Masarykově nádraží v Praze, ale i o akviziční politice muzea například při dokumentaci žhavé technické současnosti či o realizaci projektu Pražské muzejní míle.

Prozradte čtenářům, jak nejraději trávíte volný čas, když Vám nějaký zbude.

Rád navštěvuji koncerty a divadelní představení, ale nejraději trávím čas s rodinou na zahradě či cestách za zajímavými výstavami.

Děkuji Vám za Váš čas a přeji Vám – i jménem čtenářů Věstníku – ve Vaší práci hodně úspěchů!

Jiří Žalman

Diskuse

Kde se stala chyba...

Pan doktor Žalman se v posledním čísle Věstníku AMG ptal, proč muzea téměř nevyužila 2 miliony korun vyčleněné na digitalizaci muzejních sbírek. Otázka mne přiměla k řadě úvah, které jsem si dovolil sepsat. Předem jen podotýkám, že nepopisuji žádnou konkrétní situaci v některém konkrétním muzeu, ale snažím se o vystižení obecných charakteristik na základě osobní zkušenosti i na základě diskusí s kolegy z celé republiky. Přesto jde pouze o můj osobní pohled na danou tematiku.

Začnu od konce zmíněného článku dr. Žalmana, kde si položenými otázkami na tu hlavní téměř odpovídá. Zadání konkurzu nebylo optimální, muzea nemají o digitalizaci příliš velký zájem, nejsou na ni připravena a často nejsou připravena ani pružně reagovat na bez varování se objevivší grantové nabídky. Co sledují zřizovatelé nevím, ale většina muzejníků včetně vedoucích web MK nesleduje, natož pak pravidelně.

Přes všechno uvedené považuji za hlavní chybu celého konkurzu skutečnost, že žadatelé neměla být samotná muzea, ale jejich zřizovatelé. Kdo se někdy pokoušel spolupracovat ve finančních záležitostech s krajským nebo jiným úřadem, důkladně si takovou spolupráci přístě rozmyslí. Na vině nemusí být jen obecně kritizovaní neschopní úředníci, ale především nastavení celého systému, které vychází z legislativy a s nímž ani sebeschopnější úředník nic neudělá. Podání projektu, byť by se jednalo o tisícovou částku, musí totiž schválit krajská rada, ne-li zastupitelstvo. Předtím je potřeba sepsat řadu zpráv a zdůvodnění pro různé úrovně rozhodování, takže i jednoduchá grantová přihláška bytí do olbřímích byrokratických a časových rozměrů. Za sebe prohlašuji, že toto byl zásadní důvod, proč jsem o podání grantu přestal uvažovat hned po prvním přečtení zadání.

Ani to první přečtení ale není pravda. Text zadání byl natolik nesrozumitelný, že se mi jej napoprvé nepodařilo pochopit. Aby se člověk zorientoval, bylo nutné sestavit malý výkladový slovníček, kdo je garant poskytování standardizovaných veřejných služeb (česky úřad, méně česky zřizovatel), kdo poskytovatel standardizovaných veřejných služeb (česky muzeum) atd. Takto volený jazyk zadání určitě není příliš motivující, bohužel v tomto směru nebylo zadání nijak výjimečné.

Další zmíněnou příčinou fiaska konkurzu je nepřipravenost muzeí reagovat na grantové nabídky. Muzea většinou nemají specialistu-fundaisera či projektového manažera, který se v nové úřednické eurofeči cítí jako ryba ve vodě a který má dostatek času i schopností vytvářet všechna po-

třebná lejstra. Pro obyčejného muzejníka to znamená, že musí volit mezi sháněním peněz a vlastní prací (tj. utrácením peněz). Přesáhne-li množství nutného papíru míru větší než malou, řada lidí rezignuje a raději se tiše rýpe klacíčkem v ... (ve svém oboru), než by šla do nejistých a nevděčných formulářů a jednání. K tomuto okruhu problémů patří i nechuť některých vedoucích pracovníků ke grantům obecně. Zákaz podávat granty, „protože účtárna by s tím měla práci“, není úplně neopodstatněný. Z vlastní zkušenosti vím, že některé projekty k jednomu projektovému pracovníku potřebují ještě dalšího, který bude o tom prvním psát výkaz. Na to si ještě řada lidí nezvykla a osobně si nejsem jist, zda si vůbec zvykat chci.

V úvodu tvrdím, že muzea nemají o digitalizaci příliš velký zájem. Zdálo by se to s podivem, ale jen na první pohled. Digitalizace není cílem muzejní činnosti, dokonce ani jedním z cílů, je pouze jedním z výrobních prostředků. Je výrobním prostředkem poměrně novým, pro mnoho lidí nevyzkoušeným, navíc výrobním prostředkem, k jehož užití muzea nic nenutí (a to je dobře – jsem dalek kohokoli k čemukoli nutit). Výsledkem je tedy značná rozpačitost, většina lidí buďto dobrovolně sáhne nebo je nucena sáhnout k osvědčeným výrobním prostředkům, třeba k výstavám, a na digitalizaci již nezbyvají čas ani peníze. Tuto situaci nezmění jeden vypsaný digitalizační grant, ale dlouhodobá motivační kampaň založená třeba na cílené glorifikaci průkopníků – institucí i jedinců v nich. Digitalizace je totiž stále více záležitostí nadšených vizionářů než rutinním výrobním prostředkem. Těmto vizionářům by více než jednorázový grant se složitou administrativou prospělo veřejné ohodnocení třeba formou samostatné kategorie soutěže Gloria musealis (spojené s finanční cenou s alespoň pěti nulami na konci). Pokud by se tímto způsobem rozdělily letošní dva miliony, ti úspěšní a schopní by měli velkou motivaci pokračovat, ostatní by se třeba zamysleli, zda nezačít, rozhodně by ale peníze nepřišly vniveč.

Neodpustím si ještě jednu velmi kritickou doušku na závěr: dobrým příkladem nepřipravenosti českého muzejnictví na digitální technologie je grafická úroveň jeho výkladní skříně, Věstníku AMG. S železnou pravidelností se zde objevují fotografie, množství jejichž obrazových bodů zhoľa neumožňuje jakýkoli tisk. Výsledek, který je vidět třeba na titulní straně čísla 4/2007, hovoří o nepochopení základních principů digitálního zpracování obrazu.

Zdeněk Vermouzek

Ad: Kde se stala chyba

Nejen v reakci kolegy Vermouzka v tomto čísle Věstníku, ale až na jednu výjimku ve všech, které jsem dostal, jsou nácky nad tím, proč jsou příjemci dotací z programu kulturní aktivity na podporu standardizovaných veřejných služeb *zřizovatelé*, když to způsobuje nejruznější komplikace. Takže je třeba to vysvětlit.

Na otázku „proč“ je odpověď jednoduchá – *jinak to nejde*, je to dáno ustanovením § 10b odst. 2 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Toto ustanovení bylo do zákona zapracováno novelou – zákonem č. 483/2004 Sb. Protože Ministerstvo kultury bylo předkladatelem této novely, musím vysvětlit, proč se tak stalo, když to řada poskytovatelů standardizovaných veřejných služeb – muzeí a galerií – nepokládá přinejmenším za šťastné. Tak tady vysvětlení je.

Zákon ukládá poskytovatelům standardizovaných veřejných služeb (muzeím a galeriím spravujícím sbírky ve vlastnictví státu, krajů a obcí) povinnost poskytovat vybrané služby podle standardů uvedených v § 10a odst. 2 až 4 zákona č. 122/2000 Sb. K tomu ovšem musí mít vytvořeny určité podmínky, na což zákon pamatuje a povinnost tyto podmínky zajistit ukládá *garantům* (ustanovení § 10b odst. 1 písm. c), jimiž jsou, podle ustanovení § 2 odst. 8 citovaného zákona, *zřizovatelé poskytovatelů nebo ti, kdo vůči poskytovatelům plní funkci zřizovatele*. Zřizovateli řady poskytovatelů jsou *územní samosprávné celky (kraje a obce)*, které jsou také *vlastníky* sbírek, a jestliže zákon ukládá nějaké povinnosti nestátním subjektům, měl by také vytvořit nějaké nástroje, jak jim uložené povinnosti pomoci splnit. Proto ustanovení § 10b odst. 2 zákona č. 122/2000 Sb. To je důvod právní, ale je tu ještě důvod věcný, pro který byla novela

zákonu koncipována právě takto. Jeden garant je povinen zajišťovat podmínky pro poskytování standardizovaných veřejných služeb i více poskytovatelům. Objem finančních prostředků určený na dotace ze státního rozpočtu na podporu standardizovaných veřejných služeb však není – a obávám se, že nikdy nebude – takový, aby bylo možné podpořit projekty všech poskytovatelů. Pokud by jediným kritériem výběru byla kvalita projektu, mohlo by se stát, že by byly vybrány projekty muzeí a galerií pouze ze dvou či dokonce z jednoho kraje, který je zřizovatelem třeba i více než deseti muzeí a galerií (např. Středočeský kraj) a na ostatní kraje, natož pak obce, by se nedostalo. Proto je omezen počet žádostí od jednoho garanta s tím, že je pone-

cháno na něm, které projekty do konkurzu zařadí, podle vlastního uvážení.

Z uvedeného vyplývá, že na zadání konkurzu lze změnit leccos, ale právě to, co je nejvíce kritizováno (předkládání projektů garanty, tedy zřizovateli), se z uvedených důvodů (především z důvodů právního) změnit nemůže.

Jiří Žalman

1. Ten druhý případ se týká Národní galerie v Praze, která byla zřízena zákonem č. 148/1949 Sb. a Ministerstvo kultury tudíž není jejím zřizovatelem, ale vykonává vůči ní funkci zřizovatele.

Nové stálé expozice

Uran v českých dějinách

Nová stálá expozice s názvem Uran v českých dějinách byla slavnostně otevřena dne 3. října 2007 v areálu Památníku Vojna, pobožce Hornického muzea Příbram.

Expozice seznamuje s vývojem uranového hornictví v průběhu posledních dvou století a s jeho vlivy na vědní, technickou a společenskou sféru u nás. Současně zdůrazňuje pozici uranového hornictví jako jedné z výrazných dominant novodobých dějin českých zemí a dokumentuje i jeho význam v rámci středočeského regionu. Expozice je rozvržena do deseti tematických celků s použitím více než stovky vyobrazení, množství modelů i cenných hmotných exponátů včetně skanzenu důlní techniky uranových dolů.

Vznikl expoziční projekt, který dosud nebyl v České republice ani v zahraničí v takovémto rozsahu komplexně zpracován. Autorem scénáře expozice je významný báňský historik Jiří Majer, výtvarné řešení je dílem ateliéru výtvarníka Miroslava Žálka podle ideového návrhu ředitele Hornického muzea Příbram Josefa Velfla. Projekt byl realizován během posledních šesti let za finanční účasti Ministerstva kultury ČR, Středočeského kraje a díky materiální i odborné pomoci ze strany státního podniku DIAMO. Jako uznání za vznik této expozice, jakož i za péči o sedm století trvající tradici příbramského hornictví, předal předseda Českého báňského úřadu Hornickému muzeu Příbram zlatou pamětní plaketu.

Pozvání hejtmána Středočeského kraje Petra Bendla, ředitele státního podniku DIAMO Jiřího Ježe a ředitele Hor-

Foto: Roman Abušínov

nického muzea Příbram Josefa Velfla ke slavnostnímu otevření expozice přijala řada významných hostů, především zástupci Parlamentu ČR senátor Jaromír Volný a poslanec Josef Řihák, dále náměstek ministra financí ČR Ivan Fuksa, statutární náměstek hejtmána Středočeského kraje Josef Vacek, radní pro oblast kultury a památkové péče Středočeského kraje Jiřina Pospíšilová, předseda Českého báňského úřadu Roman Makarius, zástupci Konfederace politických vězňů a další čestní hosté.

Uran na Příbramsku

Příbramské uranové ložisko situované v jihozápadní části středních Čech bylo otevřeno jako první po 2. světové válce, shodou okolností právě šachtami I a II Vojna, mezi kterými se nachází i současný Památník Vojna – pobožka Hornického muzea Příbram. Těžba v příbramském regionu existovala v letech 1948–1991 a Příbramsko se zařadilo mezi nejvýznamnější hydrotermální ložiska Evropy i světa. Výsledkem náročné práce v podzemí, při které byli po únorovém převratu roku 1948 nasazeni proti své vůli též političtí vězni, bylo vyhloubení 23 km jam, 2188 km chodeb a překopů a odpracování více než 19 000 000 m² žilné plochy. Množství hornicky zpracovaného kovu vyčíslené 48 432 tun uranu zařadilo příbramské uranové ložisko mezi největší tohoto typu ve světě. Roku 1975 bylo na dole č. 16 v Příbrami dosaženo maximální hloubky 1838,4 m což byla v té době nejhlubší jáma ve střední Evropě s dopravou na jednom laně bez tzv. přetěžování.

Josef Velfl

Pozvánky na výstavy

Václav Hollar (Praha 1607–Londýn 1677)

Muzeum v Zábřehu

6. prosince 2007 – 31. ledna 2008

V letošním roce si připomínáme dvojnásobné výročí jednoho z největších grafiků a kreslířů minulosti, slavného českého rytce Václava Hollara. K této významné události připravilo Muzeum v Zábřehu, v jehož sbírkovém fondu se nachází početný soubor leptů tohoto předního světového

rytce 17. století, pro milovníky výtvarného umění výběr z jeho grafických listů.

Na výstavě návštěvníci uvidí cyklus ilustrací s mytologickými náměty, překlady Homérovy Illiades a Vergiliovy Aeneas a také známé Ezopovy bajky. Bohatě

jsou v kolekci grafik zastoupeny portréty, kroje a oděvy. Úctyhodná je sbírka listů zeměpisných plánů, map, krajin, např. Londýnské pohledy z roku 1665, Pohledy na Tanger. Velkou část v celé sbírce zaujímají též náměty s přírodní tematikou.

Václav Hollar svým dílem přispěl zcela osobitě k rozvoji klasické techniky rytí a leptání do mědi. Tvořil volné grafické listy, portréty, plány, mapy, žánrové kreseb, zátiší s přírodními motivy a knižní ilustrace. Za svého bohatého života vytvořil na 400 kreseb a 2800 leptů, které jsou uchovávány v soukromých sbírkách i ve fondech mnoha světových galerií i muzeí. Jednou z největších sbírek Hollarových prací na světě je Hollareum, které spravuje Národní galerie

v Praze. Nejrozsáhlejší a nejuplněnější kolekci Hollarových leptů vlastní Britské muzeum v Londýně, druhá nepočtenější sbírka kreseb se nalézá ve Státním muzeu v Berlíně.

Impozantní sbírku leptů Václava Hollara vlastní také Muzeum v Zábřehu. U příležitosti jmenování čestným občanem města Zábřehu v roce 1947, daroval plukovník Karel Lukas (1897 Brničko – 1949 Praha), milovník a sběratel umění a také vynikající voják, zářežskému muzeu sbírku grafik. Tato kolekce je svým počtem téměř 750 grafických listů druhým nejrozsáhlejším souborem díla Václava Hollara v České republice.

Dagmar Tempírová

František Foltýn: Košice–Paříž–Brno

Pražákův palác Moravské galerie v Brně
16. listopadu 2007 – 17. února 2008

Moravská galerie v Brně připravila na nadcházející zimní měsíce rozsáhlou retrospektivní výstavu Františka Foltýna (1891–1976), jednoho z nejvýznamnějších malířů spjatých s Brnem. V podtitulu výstavy najdeme jména tři měst: *Košice–Paříž–Brno*, kde Foltýn žil, sbíral inspiraci, vstupoval do uměleckých skupin a především tvořil. Tyto životní zastávky nabídky Foltýnovi jedinečnou šanci, jaké se obvykle českým umělcům nedostávalo — být ve správný čas na správném místě. Východoslovenská metropole mu přinesla setkání s předními slovenskými a maďarskými tvůrci, Paříž zase možnost navštěvovat přednášky Františka Kupky, sblížit se s architektem Adolfem Loosem, detailně studovat nejnovější díla Pabla Picassa či Paula Kleea, vystavovat s Pietem Mondrianem nebo Vasilem Kandinským. Konečné Brno ho uznávalo jako umělce evropského formátu, který tu roku 1922 pomáhal založit Skupinu výtvarných umělců a stýkal se s Františkem Halasem či J. V. Plevou. Od třicátých let působil František Foltýn ve Spolku výtvarných umělců Aleš, kde od roku 1947 zastával funkci místopředsedy.

Foltýnovo dílo můžeme také chápat jako encyklopedii evropského moderního malířství, kde najdeme kapitoly ovlivněné expresionismem, kubismem, surrealismem, věnované abstraktnímu umění či deskriptivnímu realismu. Baladicky krásná příroda východního Slovenska zde střídá ubohost ulic periferie, kubisticky ztvárněné dojmy z četby Dostojevského přecházejí do abstraktních kompozic s osobitou barevností.

Patrně nejzajímavější a také nejpůvodnější etapu Foltýnovy tvorby představuje jeho rané dílo, které vznikalo v Košicích (1918–1923) a mělo často sociální a literární obsah. Mezinárodní scénu nefigurativního umění Foltýn obohatil svým nezaměnitelným přínosem v letech 1924–1934, kdy pobýval v Paříži, stal se členem geometricky orientované umělecké skupiny Cercle et Carré (Kruh a čtverec) a posléze i sdružení Abstraktion-Création. Svůj styl našel v kompozičním systému, který lze obecně zařadit do organické abstrakce. Brzy po návratu do Brna se Foltýnova tvorba přiklání k realismu, vystřídánému krátkým návratem k abstrakci v šedesátých letech.

Foltýnovy obrazy mají své místo ve většině dlouhodobých expozic českých muzeí umění. V aukcích se tu a tam objevují zejména práce, které pocházejí z francouzských soukromých sbírek. Moravská galerie v Brně, která se po umělcově smrti stala správcem jeho pozůstalosti, vlastní více než 240 Foltýnových olejů a kreseb, z nichž většina bude na výstavě prezentována. Součástí rozsáhlého projektu, kterému předcházely více než dva roky příprav, je nejen výstava velkého rozsahu, ale i obsáhlá publikace s vůbec prvním soupisem Foltýnova díla.

Autorka výstavy Hana Rousová ke koncepci výstavy a katalogu říká: „Když jsme o ní začali uvažovat, položili jsme si otázku, jaké by naše práce měla mít priority. Čemu se ve Foltýnově životě a díle věnovat především, aby vedla k novým poznatkům a případně také k novým interpretacím? Je Foltýnova pozice v dějinách českého moderního umění nějak mimořádná? Co vlastně pro Foltýnovu tvorbu i pro něj osobně znamenaly přesuny po padesáté rovnoběžce na východ, odtud na západ a nakonec návrat domů? Okruh otázek se postupně zužoval a dostával stále konkrétnější obrysy. Po jeho vyhodnocení jsme vstupní tezi projektu založili na konstatování, že geografická poloha Foltýnových životních zastávek kótuje jednu z významných částí prostoru, v němž se konstituovalo evropské moderní umění, a že právě ona dala Foltýnovi jedinečnou šanci — být ve správný čas na správném místě. Přednostně jsme se tedy zaměřili na rekonstrukci Foltýnových vztahů k některým významným uměleckým hnutím a osobnostem první poloviny 20. století. Foltýnovu početnou tvorbu představujeme na výstavě v kvalitativním výběru více než dvou stovek děl, v němž mají přednost obrazy před studii. V publikaci, a pokud to bylo z organizačních důvodů možné i na výstavě, konfrontujeme v souladu s koncepcí Foltýnovu tvorbu s díly českých a zahraničních umělců.“

Marek Pokorný, ředitel Moravské galerie v Brně, komentuje přípravu výstavy následujícím způsobem: „Ještě předtím, než jsem se stal ředitelem Moravské galerie v Brně, bylo rozhodnuto věnovat velkou retrospektivu Františku Foltýnovi, připravit a vydat obsáhlý katalog obsahující také soupis jeho díla. Poslední velká výstava umělcovy tvorby se totiž naposledy konala před třiceti lety v Domě umění města Brna, tedy rok po jeho smrti. Nešlo pouze o to, abychom za každou cenu po svém převyprávěli osobní příběh jednoho z nejvýznamnějších moderních umělců spojených s Brnem (a jenom velmi málo z nich disponovalo takovou zkušeností z mezinárodního centra uměleckých výbojů), ale o zasazení jeho tvorby do souvislosti — historických, společenských, uměleckých. Foltýnovo dílo totiž není jedinečným výkonem odnikud, ale postupným a na radikální změny vcelku bohatým dialogem s dobovými programy. Výstavou i publikací chce Moravská galerie v Brně nejen zpracovat odkaz významného umělce 20. století (podobně jako se v nedávné minulosti přihlásila k Antonínu Procházce), ale také poukázat na skutečnost, že s regionem, ve kterém působí, jsou spjata tvůrce evropského formátu a evropského osudu. Jejich velikost není snadná a není bez problémů. Jednoznačnost je totiž Kainovo znamení. Namáhavé hledání a nalézání, jak se s ním setkáváme ve Foltýnově díle, nás proto může produktivně trápit ještě dlouho. Výstava i publikace toho budou, doufám, živým dokladem.“

- autorský tým výstavy

CHRÁMY – ŽIVÁ HUDBA

Národní muzeum – České muzeum hudby
5. října 2007 – 4. února 2008

Hlavním výstavním titulem Národního muzea - Českého muzea hudby v roce 2007 se stal projekt, jehož cílem je ukázat zmizelou sakrální pražskou architekturu a připomenout hudební tradice, které s ní byly spojeny. V centrální budově muzea v Karmelitské ulici je možné spatřit ojedinělý soubor hudebních památek, grafik, uměleckých předmětů, fotografií, starých plánů a archeologických nálezů z 13.–19. století.

Výstava je koncipována jako procházka Prahou se zastávkami v nejvýznamnějších chrámech, které již nestojí, nebo jsou přestavěny. Navštívit je možné např. kostel sv. Maří Magdalény na Malé Straně (dnes sídlo Českého muzea hudby), Vlašský špitál, staroměstské kostely sv. Kříže, sv. Anny, sv. Michala, Norbertinum, kostel sv. Šimona a Judy, novoměstské kostely sv. Lazara a sv. Františka Xaverského, Sv. Rocha na Strahově a mnoho dalších. Při pro-

cházce návštěvníky doprovází hudba, a to jak hudba psaná (autografy, dobové opisy, staré tisky apod.), tak hudba reprodukováná (audioprůvodce).

Nejvýznamnější exponáty nemohou být vystaveny po celou dobu, ale průběžně jsou nahrazovány jinými, neméně zajímavými. Takovým unikátem je např. kodex pražských zlatníků z 14.–16. století nebo kancionál literátů od Sv. Vavřince pod Petřínem. Výstavu uzavírá audiovizuální pořad Martina a Marcela Steckerových, který se dívá na kulturní dědictví, skryté ve zrušených chrámech, očima současnosti a prostředky moderní počítačové techniky.

O koncertech duchovní hudby a komentovaných prohlídkách pořádaných v rámci výstavy informují průběžně webové stránky Národního muzea (<http://www.nm.cz>).

Jana Vojtěšková

Muzejní statistika a projekty, které leží na stole

V roce 1999 vydala AMG publikaci „Vyhodnocení výzkumu – Analýza sbírkových fondů v muzeích ČR 1994 – 1996“, kterou připravila Mgr. Dagmar Fialová. Výzkum analýzy sbírkových předmětů trval poměrně dlouho. Při přípravě dotazníku se složitě a dlouho jednalo o nalezení kompromisu v otázce míry podrobnosti v členění sbírek, kde se promítala oborová specifika některých v muzeích angažovaných tradičních disciplín, zájmů malých a velkých muzeí apod. Nakonec se podařilo kompromis dosáhnout a získali jsme jedinečný materiál. Poprvé v historii českého muzejnictví jsme mohli konstatovat, že ke konci roku 1996 bylo v muzeích ČR (bez galerií) něco přes 60 milionů sbírkových předmětů. Toto číslo má hodnotu velmi kvalifikovaného odhadu. Bylo vskutku překvapivé a sehrálo důležitou roli při jednáních o tom, zda vůbec bude v ČR vydán nějaký zákon, který by garantoval ochranu muzejních sbírek, a jakou podobu ten zákon bude mít. Výsledky výzkumu ovšem především umožňují poměrně hluboký vhled do struktury sbírek. To se zatím bohužel využil jen málo. Pokud by se podařilo nalézt v rámci AMG konsensus v otázce zveřejnění údajů za jednotlivá muzea, byla by hodnota analýzy mimořádná. Potom bych mohl například zjistit, zda dejme tomu soubor dýmek nebo obuvi v mém muzeu představuje co do četnosti průměr ve srovnání s jinými muzei v ČR nebo naopak patří k mimořádným sbírkám a stojí za to zhodnotit tuto skutečnost. Nemusím snad dále rozvádět, co by to znamenalo pro práci na sbírkotvorném programu muzea a celé koncepci jeho činnosti. V letech 1994–1996 nebylo možné s takovým konsensem počítat; byla jiná situace, ale dnes jsme v tom, myslím, mnohem dále.

Mělo by být ctižádostí našeho oboru, abychom také údaje po deseti letech aktualizovali. Jsem rád, že tuto myšlenku podpořila exekutiva AMG a posvětil senát AMG a že projekt analýzy sbírek v muzeích ČR k 31.12.2007 bude snad zahájen sběrem dat prostřednictvím dotazníku v roce 2008. Úspěch tohoto ambiciózního projektu záleží ovšem na dvou zásadních věcech:

1.) Zda obory v muzeu angažované budou ochotny přistoupit na stejné členění dotazníku, jakou má struktura publikované analýzy z let 1994–1996, jinými slovy, budou akceptovat konsensus z let 1994–1996. Jedině tak totiž můžeme data z obou analýz porovnávat a dospět k hlubšímu poznání vývoje akviziční činnosti muzeí v ČR za zhruba uplynulých deset let.

2.) Že muzea dotazník odpovědně vyplní a odešlou. Víím, že je to protivná, mravenčí a nevděčná práce navíc. Měli bychom si ale uvědomit, že tady pracujeme pro celek,

pro obor muzejnictví jako takový a že výsledky budou sloužit nám všem. Výsledky budou plnohodnotné jenom za předpokladu, že dotazníky budou vyplněny poctivě a všechny!

V oblasti muzejní statistiky má současné vedení AMG ještě další ambice. Je už načase dopracovat se k reformě oborové statistiky, počínaje ročním statistickým výkazem. Patrně bych našel málokoho z uživatelů i respondentů této statistiky, kdo by byl se známým ročním statistickým výkazem V-Kult navýsost spokojen a kdo nepochybuje o smysluplnosti aspoň některých požadovaných dat, zatímco má pocit, že některá data tam nejsou nebo nejsou správně vymezena v komentáři. Bude proto žádoucí v této záležitosti vstoupit v nejbližší době v jednání s Ministerstvem kultury a provozovatelem této statistiky (NIPOS). Předcházet tomu bude analýza výkazu a diskuse na úrovni krajských sekcí a oborových komisí o návrzích na změny. Kromě toho, bude-li se pracovat na jakémsi akreditačním systému muzeí a v souvislosti s tím na propracování myšlenky standardizovaných služeb, bude žádoucí vymyslet účelný „pasport muzeí“ ČR, který by se vyplňoval dejme tomu jednou za pět let (podle stávajících představ). Na takovém „pasportu“ se začíná pracovat a v příštím roce bude o jeho podobě a účelnosti zahájena rovněž intenzivní diskuse.

Pracovní skupina pro muzejní statistiku, která by měla exekutivně garantovat řešení naznačených úkolů, uvítá všechny pracovníky muzeí, kteří by měli o problematiku muzejní statistiky zájem a chtěli by se na těchto záměrech podílet. V tom případě dejte prosím o sobě vědět sekretariátu AMG.

František Šebek

Nové CD Láska na Zálesí a publikace Svatba na Zálesí

Brožovaná vazba, 48 stran, barevná obálka, vnitřní strany duplex, cena 60,- Kč/1 ks. Publikace popisuje podrobněji průběh tradičního svatebního obřadu oblasti luhačovické Zálesí, obsahuje velký počet fotografií z archivu Muzea jihovýchodní Moravy ve Zlíně a doplňují ji texty svatebních proslavů a písní i s notovými zápisy.

Kontakt: Blanka Petránková, tel.: +420 606 250 786
e-mail: muzeum.luhacovice@seznam.cz

Vydavatel:
Malé Zálesí, o.s. Masarykova 950, 763 26 Luhačovice

Noví členové

V letošním roce připomínáme 211. výročí Národní galerie v Praze

Dějiny Národní galerie v Praze se začaly psát 5. února 1796, kdy se skupinka významných představitelů patrioticky zaměřené české šlechty, společně s několika vzdělanci z řad osvícenského měšťanstva rozhodla, řečeno dobovou terminologií, pozdvihnout upadlý umělecký vkus domácí veřejnosti. Korporace, nazvaná Společnost vlasteneckých přátel umění, pak založila dvě významné instituce, které Praha postrádala: Akademii umění a veřejně přístupnou Obrazárnu.

Právě Obrazárna Společnosti vlasteneckých přátel umění se stala přímou předchůdkyní Národní galerie v Praze. Roku 1902 přibyla k Obrazárně další významná instituce – Moderní galerie Království českého jako soukromá fundace císaře Františka Josefa I. Moderní galerie pak začala budovat kmenovou kolekci českého umění 20. století.

V roce 1918 se Obrazárna Společnosti vlasteneckých přátel umění proměnila v ústřední uměleckou sbírku nového státu. Vedení Obrazárny se roku 1919 ujal Vincenc Kramář, který ji za krátkou dobu proměnil v relativně moderní, odborně spravovanou galerii.

Ve složitém válečném období v roce 1942 přešly pod správu Národní (oficiálně Českomoravské zemské) galerie fondy zrušené Moderní galerie. Zákon o NG z roku 1949 pak tento stav právně posvětil.

Prvotní myšlenka, stojící u zrodu NG, je přítomná ve všech složitých peripetiích jejího vývoje: prostřednictvím uměleckých děl povznést duchy národa. V tomto ideálu spatřujeme poslání Národní galerie v Praze i dnes.

V současné době spravuje Národní galerie v Praze sedm stálých expozic: **klášter sv. Anežky České** (středověké umění v Čechách a střední Evropě), **klášter sv. Jiří** (Umění manýrismu a baroka v Čechách), **Šternberský palác** (Evropské umění od antiky do závěru baroka), **palác Kinských** (Krajina v českém umění 17.–20. století), **Veletřní palác** (Umění 19., 20. a 21. století), **Dům U Černé Matky Boží** (Muzeum českého kubismu) a **zámek Zbraslav** (Asijské umění).

V dohledné době bude zpřístupněn i Schwarzenberský palác a výhledově je připravováno otevření sbírky umění 19. století v Salmovském paláci na hradčanském náměstí.

Valdštejnská jízdárna, součást sídla Senátu, je dlouhodobě pronajata pro konání výstav Národní galerie v Praze. Na jarní měsíce příštího roku zde připravujeme výstavu významných čínských malířů 20. století (Čchi Paj-š',

Li Kche-žan a další), tvořících technikami tradiční tušové malby.

Hlavním výstavním projektem Národní galerie v Praze v roce 2008 je mezinárodní přehlídka současného umění nazvaná **ITCA 2008 – Mezinárodní trienále současného umění**.

Po dvou úspěšných projektech tohoto typu, které pořádala Národní galerie v Praze v roce 2003 a 2005 (tehdy ještě jako bienále) jsme se počínaje příštím rokem rozhodli pro obměnu tradice – z dvouletého projektu přecházíme na projekt tříletý, abychom mohli akci důkladněji a odpovědněji připravit.

Dalším mohutným projektem NG je otevření expozice nazvané **Baroko v Čechách**, která bude trvale umístěna ve Schwarzenberském paláci od 28. března příštího roku.

V této souvislosti čeká sbírky NG řada změn: Expozice umění prvníh dvou třetin 19. století, která až dosud byla instalována ve 4. patře Veletřního paláce se přesune do kláštera sv. Jiří, kde bude zpřístupněna od června příštího roku. Expozice kláštera sv. Jiří se přesune do nově rekonstruo-

vaných prostor Schwarzenberského paláce. 4. patro Veletřního paláce je zamýšleno jako výstavní prostor pro díla z konce 19. století a díla ze Sbírk moderního a současného umění, která sídlí ve Veletřním paláci.

Hlavním partnerem Národní galerie v Praze se od 5. listopadu 2007 stává společnost UNICREDIT Bank.

Za zmínku určitě stojí bohatá činnost nakladatelství NG. Z produkce Národní galerie v Praze se ročně dostává na trh na dvacet titulů (publikace, katalogy), které vycházejí i v cizích jazkových mutacích.

Při příležitosti 210. výročí založení Národní galerie v Praze vydala NG reprezentativní publikaci nazvanou **100 děl z Národní galerie v Praze**. Tato unikátní kniha představuje svým způsobem jedinečný výběr stovky výjimečných děl českého a světového umění. Národní galerie v Praze hledá nové cesty nejen v interpretaci některých směrů, děl a gest, ale i ve způsobu jejich prezentace. Patří mezi první muzea umění, která představila své trvalé kolekce jako multimediální kompo-

zici postihující celé kulturní klima doby. Rovněž se snaží prezentovat díla umělců, které komunistická totalita opomíjela. Systematicky reinterpretuje umělecké dějiny na území českého státu a hlásí se k tradici, která je v mnoha oblastech výjimečná i v celosvětovém měřítku.

Agnolo Bronzino: Eleonora z Toledo, 1543 (olej na plátně)

Sídlo NG v Praze — Palác Kinských na Staroměstském náměstí

Zemřel ředitel ašského muzea Mgr. Pavel Chrást

Ve čtvrtek 22. listopadu 2007 zemřel ve věku 32 let Pavel Chrást. Jeho tragická smrt v kolejisti u Chebu byla šokem pro všechny, kteří jsme ho znali. V tento den čekali zaměstnanci muzea svého ředitele marně. Každému, kdo Pavla Chrasta znal, se nechce věřit tomu, že skončil s životem. Z vnějšku působil jako spokojený, vyrovnaný člověk. Byl člověkem věřícím a aktivně činným v pravoslavné církvi. Vystudoval Husitskou teologickou fakultu UK, obory pedagogika, husitská teologie a pravoslavní. V posledních letech se mu dařilo oživit činnost muzea v Aši, upoutával pozornost návštěvníků a médií celou řadou recesních akcí. Muzeum za jeho vedení připravilo výstavu Ašsko 1945–1990, která se stala středem pozornosti návštěvníků, ale především novinářů. Našel odvahu poprvé v historii muzea zveřejnit fotky z konce války a bezprostředně po válce na Ašsku, především odsun německých obyvatel a dokumentaci a fotky z let následujících. I v tomto okamžiku, kdy už není mezi námi, je naší smutnou povinností mu poděkovat za práci v našem oboru a vzpomenout na něho. Byl předsedou krajské sekce AMG Karlovarského kraje. Čest jeho památce.

Eva Dittertová

Připravuje se... (semináře, konference)

Seminář „Československé jaro 1968 – naděje, sny, realita“

Oddělení novodobých českých dějin Národního muzea v Praze připravuje na jaro 2008 odborný seminář.

Na připravovaném setkání u příležitosti výročí pokusu o demokratizaci a reformu socialismu, ukončeném okupací vojsk varšavské smlouvy v srpnu se nechceme zaměřit pouze na všeobecný vzestup občanské aktivity a s ním související politické dění plné dramatických zvrátů. Rádi bychom se rovněž věnovali popisu významných kvalitativních proměn v každodenním životě obyvatel Československa během druhé poloviny šedesátých let, kterými bylo postupné zavádění volných sobot, růst vybavenosti domácností bílou technikou a tehdy moderními výrobky spotřební elektroniky a uvolnění regulovaného prodeje automobilů na konci šedesátých let. V neposlední řadě bychom připomenuli také vše-

stranný rozmach kulturní tvorby (např. nová filmová vlna), která vyvolala odezvu i v zahraničí. Nechceme pominout ani přínosy přechodného zjednodušení pravidel k vycestování do zahraničí mimo země tzv. socialistického tábora na konci šedesátých let a s ním souvisejícího rozšíření kontaktů mezi institucemi a lidmi z Československa a západní Evropy.

Konference se uskuteční ve středu 23. dubna 2008 v přednáškovém sále Národního muzea přibližně od 10-18 hod.

Program, stejně jako ubytovací podmínky, bude upřesněn do 28. února.

Příspěvek by měl trvat maximálně cca 15-20min.

Petr Skala

Závazná přihláška na seminář (nutno odeslat do 15.1.2008)

Jméno a příjmení				
Instituce, adresa				
Kontaktní adresa				
Příspěvek na téma (název):				
Video – diaprojektor – dataprojektor (zaškrtněte, co se hodí)				
Požaduji ubytování:	z 22.4. na 23.4.	Ano – Ne	z 23.4. na 24.4.	Ano – Ne
Přihlášku zašlete na kontaktní adresu: Národní muzeum – ONČD, Malátova 11, Praha 5, 150 00, nebo e-mail: petr_skala@nm.cz				

Volná místa

MĚSTO KAMENICE NAD LIPOU vyhlašuje

v souladu s usnesením rady města č. 162.4. ze dne 31. 10. 2007,

výběrové řízení na obsazení místa – vedoucí Městského muzea v Kamenici nad Lipou.

Předpoklady a požadavky:

ukončené vysokoškolské, bakalářské nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru muzeologie či příbuzného zaměření (historie, archivnictví apod.); jazyková vybavenost alespoň jedním světovým jazykem (nejlépe němčinou); praxe v oboru vítána; občanská a morální bezúhonnost; kulturní a společenský přehled v dějinách regionu; znalost právní problematiky v oblasti památkové péče; znalost práce na PC (Microsoft Office, Internet).

Přihláška uchazeče musí obsahovat tyto náležitosti:

jméno, příjmení a titul uchazeče; datum a místo narození uchazeče; státní příslušnost uchazeče; místo trvalého pobytu uchazeče; tel. číslo; číslo občanského průkazu nebo číslo dokladu o povolení k pobytu, jde-li o cizího státního občana; datum a podpis uchazeče.

K přihlášce do výběrového řízení doložte:

ověření kopie dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání; doklady o průběhu dosavadního zaměstnání; strukturovaný životopis; výpis z evidence Rejstříku trestů (ne starší jak 3 měsíce) nebo doklad o jeho vyžádání

Vaše přihlášky v písemné podobě očekáváme **do 28. prosince 2007, včetně**, v obálce označené „MUZEUM“, na podatelně MěÚ Kamenice nad Lipou, Nám. Čsl. armády 52, I. patro, č. dveří 8 nebo je zašlete na adresu: Město Kamenice nad Lipou, Nám. Čsl. armády čp. 52, 394 81 Kamenice nad Lipou.

Kontaktní osoba:

Ing. Leoš Zhorný, tel.č. +420 565 432 185, +420 565 432 101, e-mail: tajemnik@kamenicenl.cz

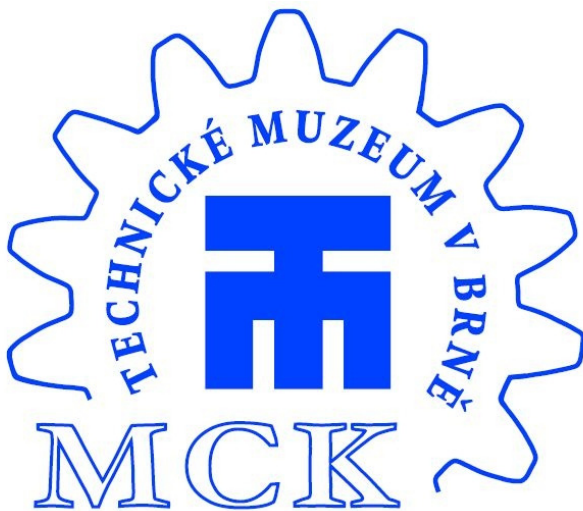
Zprávy o činnosti metodických center

CITeM

Metodické centrum
pro informační technologie v muzejnictví

Hlavním úkolem Metodického centra pro informační technologie v muzejnictví byly funkční testy aplikace řešící připojení systémů muzejní dokumentace k centralizovaným databázím národních autorit Národní knihovny ČR. Paralelně vzniká i příslušná extenze Demusu01 umožňující národní autority nejen pasivně využívat, ale i aktivně přispívat k jejich obsahu. Další pracovní schůzka širšího řešitelského týmu je plánována na 28.-30.11.2007. Společná schůzka, na které jsme jednali s vrcholnými zástupci Odboru knihoven a audiovizí i našeho Odboru ochrany kulturního dědictví, muzeí a galerií, ukázala potřebu společně definovat přístup k digitalizaci na úrovni rezortního strategického dokumentu, který by měl také garantovat návaznost našich snah na aktivity Evropské digitální knihovny (EDL). Těsnější spolupráci s ostatními partnery z řad paměťových institucí jsme potvrdili mimo jiné i kladně přijatým vystoupením na semináři knihovníků a archivářů Zlínského kraje, který proběhl 6.11.2007 v Kroměříži.

David Cigánek

Metodické centrum konzervace se na podzim zapojilo do záchranných prací, které probíhaly v Mikulčicích po tragickém požáru administrativní budovy v areálu našeho největšího velkomoravského naleziště. Brněnský Archeologický ústav AV zde měl umístěny nálezy a dokumentaci systematicky shromažďovanou po několik desítek let. Pracovníci Technického muzea v Brně – Metodického centra konzervace (TMB-MCK) se spolu s odborníky z pražského Archeologického ústavu AV pod vedením RNDr. A. Šilhové podíleli na záchrane postižených předmětů od prvního dne po zdo-lání požáru. TMB-MCK zapůjčilo také přístrojové vybavení na nejnnutnější ošetření zachráněných předmětů. Úsilím všech zúčastněných se podařilo vhodně uložit většinu především železných předmětů, které čekají na další zpracování. V další fázi se pak počítá s postupným ošetřením všech zachovaných památek, kvůli čemuž se 22. listopadu t.r. uskutečnila v Technickém muzeu v Brně koordinační schůzka odborníků z institucí, které nabídly svou pomoc při kon-

zervaci a restaurování požárem poškozených předmětů. Na ní se přítomní dohodli na systému evidence a základním průzkumu souboru. Vlastní postup zásahu bude průběžně upravován, přičemž rolí koordinátora byl pověřen Mgr. I. Berger z TMB-MCK.

Ve dnech 13-15. listopadu t.r. také proběhla úvodní část prvního cyklu Kurzu preventivní konzervace, přípravného ve spolupráci s pracovníky oddělení muzeologie Ústavu historie a muzeologie Slezské univerzity v Opavě, určeného především pro odborné kurátory a konzervátory-restaurátory z muzeí. Zúčastnilo se ho 10 zájemců, mezi nimiž byli vedle muzejníků zastoupeni i památkáři, soukromí restaurátoři a pedagogové. Druhá fáze kurzu proběhne v prosinci, přičemž účastníci v současné době samostatně zpracovávají domácí projekt při jehož řešení mají možnost praktického odzkoušení zapůjčených přístrojů k měření parametrů mikroklimatu.

Ivan Berger

CENTRUM PRO PREZENTACI KULTURNÍHO DĚDICTVÍ

Od 12. září realizuje Centrum pro prezentaci kulturního dědictví společně s Národní galerií a Dopravním podnikem hl. města Prahy projekt Cool tour. Prostřednictvím speciálních autobusových linek tematicky propojují Národní muzeum a Národní galerie své expozice a objekty. Pilotní projekt nabízí návštěvníkům speciální muzejní Cool tour pas, který motivuje ke sbírání pamětních razítek.

Centrum pro prezentaci kulturního dědictví zastupuje Národní muzeum v připravovaném projektu Athena – Access to cultural heritage network across Europe. Projekt řízený italským Ministerstvem kultury řeší problematiku nových nástrojů umožňujících správu a přístup k digitalizovaným sbírkám a podporuje realizaci Evropské digitální knihovny (European Digital Library).

V rámci výstavy Stopy lidí dokončuje pracoviště projekty rozvíjející komunikaci mezi veřejností a muzeem – virtuální prohlídku výstavy a speciální karetní hru zaměřenou především na dětského návštěvníka.

Pavel Douša

Národní soutěž Gloria musaealis 2007

Uvažujete o účasti v soutěži?
Neváhejte a přihlaste svůj projekt co nejdříve!

V současné době je do soutěže přihlášeno 19 muzeí s 24 projekty, z toho 17 projektů je v kategorii Muzejní výstava roku, 6 projektů v kategorii Muzejní publikace roku a 1 projekt v kategorii Muzejní počin roku. Více na stránkách AMG <http://www.cz-museums.cz> na webu Gloria musaealis.

Uzávěrka VI. ročníku je 28. února 2008!!!

Mobilní zvlhčovače Defensor PH 15

Mobilní zvlhčovače Defensor PH znají všichni provozovatelé galerií a muzeí, kde tato zařízení spolehlivě slouží celá desetiletí nejen pro zvlhčování, ale po osazení uhlíkových Quatro-filtrů i jako účinný čistič vzduchu. Zvýšený obsah oxidů síry v městském smogu působí destruktivně na pigmenty obrazů, vzácných tisků a rukopisů. Právě zařízení Defensor se zásadně podílí na eliminaci těchto látek a zlepšení kvality prostředí pro uchování cenných uměleckých památek.

Nejenom zvlhčování

Quatro-filtr s aktivním uhlím má schopnost odloučení prachových částic větších než 0,05 µm včetně pylových částic. Spolu se zvýšením relativní vlhkosti vzduchu tak jejich provoz výrazně zlepšuje hygienu a komfort prostředí. S rostoucím počtem osob s alergickými onemocněními proto o zvlhčovače Defensor roste zájem i pro použití do kancelářských a obytných prostor s objemem až do 450 m³ (Defensor PH 15), respektive 900 m³ (Defensor PH 26).

Inovace zvlhčovačů Defensor PH

Za více jak čtvrt století prodělala zařízení Defensor PH řadu konstrukčních změn, kterými výrobce trvale zlepšoval účinnost zařízení, jeho výkon, komfort obsluhy, spolehlivost a hygienické parametry.

Nadčasový design a vysoká kvalita povrchového zpracování umožňuje umístění zvlhčovačů Defensor PH i do architektonicky náročných interiérů.

Nejnovější inovovaná řada zařízení PH 15 nabízí oproti dřívějším modelům PH 14 uživateli především zdokonalenou regulaci

s týdenním programováním výkonu a hladiny vlhkosti. Zařízení lze napojit na čtyřkanálový bezdrátový hygrostat, který umožňuje řízení až čtyř zařízení z jednoho vysílače.

Nový čtyřstupňový ventilátor s vyšším výkonem nabízí nižší hlučnost zařízení. Vylepšené je i plnění vody do mobilního zásobníku na podvozku, který nahrazuje dřívější dvojici malých nádrží. Pro připojení zvlhčovače na pevný přívod vody je nyní k dispozici i čidlo úniku vody, které po připojení na regulaci uzavírá v případě havárie bezpečnostní ventil, odstavuje zařízení z chodu a aktivuje akustické chybové hlášení. Alternativně lze vstup pro připojení čidla úniku využít i pro externí blokování chodu zařízení z řídicí centrály (beznapěťový kontakt max. 250 V). Z hygienického hlediska je důležitým příslušenstvím sada pro ionizaci vody v nádrži zvlhčovače. Pro tuto úpravu je použita sada stříbrných elektrod, které svými ionty spolehlivě brání množení mikroorganismů.

Adsorpční přenosné odvlhčovače DST Seibu Giken

Tyto odvlhčovače se běžně používají všude tam, kde při výrobních procesech musí být suchý vzduch nebo kde je požadováno suché prostředí pro skladování a nakládání s produkty citlivými na vlhko.

Osvědčená technologie vysoušení vzduchu, která používá princip adsorpce, poskytuje při řešení problémů s vlhkostí velkou flexibilitu. Nabízí uživateli nezávislé řízení vlhkosti až po rosný bod daleko nižší než účinný provozní rozsah kondenzačních odvlhčovačů.

Pro dosažení extrémně nízkých vlhkostí a odvlhčování za nízkých teplot jsou určeny adsorpční odvlhčovače s maximální jímavostí vlhkosti a vysokou trvanlivostí silikagelových rotorů.

Modelová řada těchto adsorpčních přenosných odvlhčovačů začíná odvlhčovacím výkonem 0,5 kg/h a pokračuje plynule až na výkon 2,6 kg/h.

Odvlhčovače jsou vyrobeny jako kompletní jednotky sestávající z rotoru, ventilátorů, motoru rotoru a převodovaného poho-

nu rotoru, z ohříváče pro regeneraci, z ovladačů a z elektrického vybavení. Vodní pára je účinně adsorbována z upravovaného vzduchu v silikagelovém rotoru.

Zařízení pracuje v nepřetržitém provozu se dvěma proudy vzduchu o různém průtoku s normálním poměrem průtoku přibližně 3 až 1. Větší proud (odvlhčovaný vzduch) je vysoušen při průchodu silikagelovým rotorem, zatímco menší proud (regenerační vzduch) se používá k ohřívání materiálu rotoru pro uvolnění adsorbované vodní páry z aktivního silikagelového materiálu. Vlhkost, která je odstraněna z odvlhčovaného vzduchu, se převádí do druhého proudu za pomalého otáčení rotoru.

Mobilní zvlhčovače Defensor PH

- > komfortní řešení problému vlhkosti
- > robustní konstrukce, dlouhá životnost
- > možnost připojení na pevný přívod vody
- > digitální regulace, 4 stupňový ventilátor, časové programy
- > bezdrátový hygroskop jako příslušenství (možnost napojení až čtyř zařízení na jeden hygroskop)
- > snadná manipulace
- > nenáročná údržba

Použití:

- > pro zvlhčování prostor až do objemu 450m³ (Defensor PH 15), respektive 900m³ (Defensor PH 26), které nejsou vybaveny centrálním větracím nebo klimatizačním systémem,
- > ionizace vody – vysoká hygiena provozu.

Adsorpční přenosné odvlhčovače DST Seibu Giken

- > opláštění z nerezové oceli
- > účinné odvlhčování i za nízkých teplot
- > maximální jímavost vlhkosti
- > vysoká trvanlivost silikagelových rotorů
- > výfuk vlhkého vzduchu mimo objekt

Použití:

- > odvlhčování vzduchu na velmi nízké úrovni absolutní vlhkosti.

Mobilní kondenzační odvlhčovače CALOREX

- > malé mobilní kondenzační odvlhčovače (se sběrnou nádobou) nebo robustní mobilní kondenzační odvlhčovače (se svodem kondenzátu)
- > snadná manipulace
- > snadná údržba
- > rozmezí provozních teplot od 0°C až +40°C

Použití:

- > pro vysoušení prostor, kde je nutné zabezpečení požadované relativní vlhkosti vzduchu.

Stabilní kondenzační odvlhčovače CALOREX

- > montáž na stěnu
- > vestavěný hygroskop
- > vlhkost lze nastavit v rozsahu 20 až 80%
- > konstrukce navržena s ohledem na maximální odolnost proti korozi
- > chladivový okruh vyroben z Cu trubek
- > výparník a kondenzátor vyroben z Al lamel pokrytých polyesterovým povlakem
- > rozmezí provozních teplot od 0°C do +40°C

Použití:

- > účinné odvlhčování vzduchu ve vnitřních prostorech.

Dodavatel a servisní středisko: (od 01.01.2008 nová adresa)

Flair, a.s.

Jihlavská 512/52, 140 00 Praha 4 - Michle

tel.: 241 774 105, fax: 241 774 106

e-mail: info@flair.cz, www. flair.cz

Nabídka publikací Muzea města Brna:

KUDĚLKOVÁ, Lenka ; KUDĚLKA, Zdeněk ; CHATRNÝ, Jindřich [ed.]

O nové Brno I., II. : Brněnská architektura 1919-1939

Brno : MuMB, 2000, 141 + 444 s., 690,- Kč, i v angl. mutaci (990,- Kč); ISBN 80-901969-6-9

Publikace s katalogem stálé expozice přibližuje vývoj architektury v Brně mezi světovými válkami, která snad nejvýrazněji poznamenala tvář současné moravské metropole. Toto nesmírně plodné období, v jehož středu vznikl velkolepý projekt Výstavy soudobé kultury (1928) spojený s vybudováním brněnského výstaviště, lze bez nadsázky považovat za „zlatou“ epochu brněnské architektury a jejích tvůrců, kteří prostřednictvím svého nadčasového díla daleko překročili hranice města i své doby.

ČEJKA, Jiří ; OLIVOVÁ, Dana [ed.]

Brno na Špilberku : Průvodce expozicí Muzea města Brna

Brno : MuMB, 2000, 48 s., 50,- Kč, i v angl. a něm. mutaci (80,- Kč); ISBN 80-901969-8-5

Průvodce provází návštěvníka historií Brna od doby založení města Václavem I. v roce 1243 až po vznik Velkého Brna v roce 1918. V devíti kapitolách podává přehled o dějinách města Brna během osmi staletí, seznamuje s charakteristikou doby a upozorňuje na nejdůležitější exponáty v jednotlivých výstavních sálech. Doplněno barevnými fotografiemi vybraných exponátů.

MACHARÁČKOVÁ, Marcela ; SLAVÍČEK, Lubomír ; KRKOŠKOVÁ, Alena [ed.]

Antonín Procházka 1882-1945

Brno : MuMB, Moravská galerie, 2002, 1. vyd., 394 s., 500,- Kč, i v angl. mutaci; ISBN 80-86549-01-1

Publikace, která vyšla při příležitosti 120. výročí narození jednoho z významných představitelů české moderny počátku 20. století, pojednává kromě expresionistického, kubistického, civilistního i historizujícího období umělcovy tvorby také o Procházkových návrzích na architekturu, nábytek a umělecké řemeslo. Doplnjuje ji kompletní edice korespondence s malířem Emilem Fillou a historikem umění Vincencem Kramářem. Je nejen vyčerpávající prací o životě a tvorbě A. Procházky, nýbrž také sondou do dějin českého moderního umění 1. pol. 20. století.

SVOBODOVÁ, Jana [ed.]

Od renesance po modernu /1570 – 1900. Katalog stálé expozice starého umění Muzea města Brna.

Brno: MuMB 1997, 97 s., barevné reprodukce, cena 30,- Kč; ISBN 80-901969-3-4

Publikace představuje nejvýznamnější soubory sbírkového fondu muzea spojené s historií Brna. Rozměrné renesanční votivní obrazy, ježmiž zadavateli byli brněnští měšťané, jsou doplněny barokními sochami významného moravského sochaře, brněnského rodáka, Ondřeje Schweigla. Období 19. století je prezentováno portréty měšťanů, které vytvořili malíři žijící v tomto období v Brně.

MACHARÁČKOVÁ, Marcela [ed.]

Od renesance po modernu /1900-1945. Katalog stálé expozice výtvarného umění Muzea města Brna.

Brno: MuMB 1997, 168 s., barevné reprodukce, cena 30,- Kč; ISBN 80-901969-4-2

Publikace obsahuje historickou stat' o výtvarném životě v Brně v letech 1900-1945, medailony nejvýraznějších uměleckých osobností brněnského kulturního života, kroniku událostí a seznam vystavených děl doplněných barevnými reprodukcemi.

SVOBODOVÁ, Jana [ed.]

Výtvarné umění 18. a 19. století ze sbírek Muzea města Brna. Katalog výstavy.

Strážnice: 1998, 63 s., čb. reprodukce, 30,- Kč; ISBN 80-86156-11-7

Katalog představuje kolekci obrazů a soch, které vznikaly převážně v brněnském prostředí. Barokní malířství je zastoupeno kolekcí biblických motivů, šlechtických a měšťanských portrétů či krajinomaleb s holandskými a italskými náměty. Četnými díly jsou představeni malíři 19. století, mezi nimiž vynikají práce Eugena Jettela a Reginy L. Blau-Lang.

BLAŽEK, J.; CEJNKOVÁ, D.; DUFEK, R.; FLODROVÁ, M.; KUDĚLKOVÁ, L.; LOSKOTOVÁ, I.; MACHARÁČKOVÁ, M.; MENŠÍKOVÁ, M.; OLIVOVÁ, D.; SVOBODOVÁ, J.; VANĚK, J.

Muzeum města Brna 1904 – 2004. Sborník ke stému výročí otevření.

Brno: MuMB, 1. vydání, 2004, cena 100,- Kč, i v angl. mutaci; ISBN 80-86549-04-6

Publikace provází čtenáře stoletou historií muzea od jeho počátků až po představení dnešních odborných pracovišť a profilu jednotlivých sbírek. Doplnuje ji soupis výstav a expozic, přehled publikační činnosti pracovníků a ediční činnosti muzea, seznam ředitelů a odborných pracovníků a řada fotografií ilustrujících činnost muzea i jeho bohaté sbírkové fondy.

DVOŘÁKOVÁ, D.; CHATRNÝ, J.; KUDĚLKOVÁ, L.; MACHARÁČKOVÁ, M.; PLATZER, M.; SPECHTENHAUSER, K.; STRAKOŠ, M.; ŠVÁCHA, R.; ZARECOR, K. E.

Jiří Kroha (1893-1974) – architekt, malíř, designér, teoretik – v proměnách umění 20. století

Brno : MuMB, ERA, 1. vydání, 2007, 485 s., 521 barevných a černobílých reprodukcí, cena 990,- Kč, i v angl. mutaci (1.290,- Kč); ISBN 978-80-86549-00-2

Týmová práce historiků umění z různých zemí Evropy a z USA přináší první komplexní přehled mimořádně všestranného, celoživotního díla architekta Jiřího Krohy. Výsledkem badatelského úsilí jsou nové poznatky a úhly pohledu nejen na umělcovu tvorbu, ale je i přínosem k dějinám architektury a výtvarného umění první poloviny 20. století v Československu.